

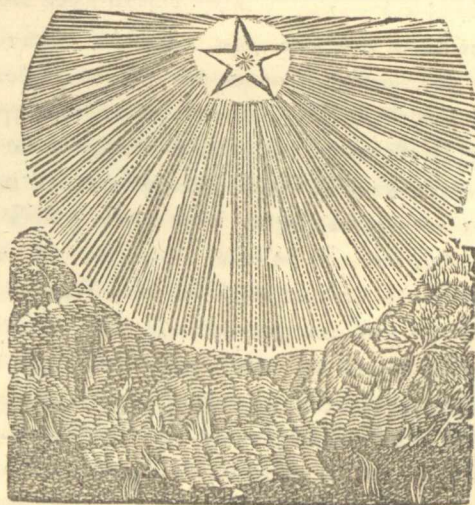
ΑΣΤΡΟΝ
ΤΗΣ
ΑΝΑΤΟΛΗΣ,
ΣΥΓΓΡΑΜΜΑ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ
ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΟΝ ΚΑΤΑ ΜΗΝΑ.

ΥΠΟ

Ν. ΑΪΒΑΖΙΔΟΥ.

ΕΤΟΣ Α΄. ΦΥΛΛΑΔΙΟΝ Ζ΄.

Νοέμβριος.

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

ΕΚ ΤΗΣ ΤΥΠΟΓΡΑΦΙΑΣ Κ. ΑΝΤΩΝΙΔΟΥ

Ὁδὸς Ἑρμοῦ, ἄνω τῆς Καπνικαρέας.

1844.

ΕΙΔΟΠΟΙΗΣΙΣ.

Ἐπροχωρήσαμεν εἰς τὸ Ζ'. φυλλάδιον· διάφοροι ἔχθροὶ τοῦ συγγραμματος τούτου, θέλοντες νὰ φέρωσι πᾶν πρόσκομμα εἰς τὴν πρόοδόν του, διαδίδουσιν ἐκάστοτε καὶ προφορικῶς καὶ ἐγγράφως, ὅτι ἔπαυσεν, ὅτι δὲν ἐκδίδεται πλέον καὶ τὰ παρόμοια· Οἱ φαῦλοι, ἔχθροὶ ἡμῶν, ἔχθροὶ τῆς ἀληθείας καὶ τοῦ κοινοῦ καλοῦ, ὕστερον ἄφου ἐνήργησαν καὶ ἐνεργοῦσι μυρία ὅσα κατ' αὐτῆς τῆς ὑπάρξεως ἡμῶν, καὶ ὕστερον ἄφου παρενέβαλον τοσαῦτα προσκόμματα εἰς τὸ σύγγραμμά μας πάντοτε, εἴμεθα βέβαιοι πόσον ἐπιθυμοῦσι τὴν παῦσίν του· ὅταν βλέπωσι νὰ βραδύνῃ φυλλάδιόν τι νὰ φανῇ, σκιρτῶσιν· ἀλλὰ τοῖς ἀναγγέλλομεν ἅπαξ διὰ παντὸς ἐπισήμως, ὅτι τοῖς μένει τὸ ὄνειδος καὶ ἡ ματαία χρά.

Κηρύττομεν διὰ τοῦτο πρὸς τὸ Κοινὸν μὲ σέβας καὶ πρὸς ὅλους τοὺς φιλογενεῖς καὶ εὐμενεῖς συνδρομητὰς ἡμῶν, ὅτι τὸ Σύγγραμμα τούτο, τὸ ὁποῖον οἴκοθεν δεικνύει ποῖον ἔχει ὑψηλὸν καὶ κοινωφελῆ σκοπὸν, δὲν συνεστάθη ἐξ ἀρχῆς οὔτε ἐκδίδεται ἐπὶ κερδοσκοπία, διὰ νὰ λάβῃ τὴν τύχην συγγραμμάτων ἄλλων, ἅτινα κατὰ καιροὺς ἀνεφάνησαν ὑπὸ σκοπὸν τοιοῦτον· Τὸ σύγγραμμα τούτο πηγάζει ἀπὸ αἰσθήματα ἀνεκφραστα, ἱερὰ, ἅτινα δὲν ἀποθνήσκουσι, δὲν σβύνονται, δὲν διακόπτονται, δὲν ἐξαντλοῦνται, καὶ ὑπὸ τὴν εὐνοίαν τοῦ οὐρανοῦ δὲν θέλει παύσει ἐνόςῃ ζῆ ὁ συγγραφεὺς αὐτοῦ· ἂν βραδύνῃ ἐνίστε κανὲν φυλλάδιον, τούτο προέρχεται ἐκ περιστάσεων ἀνεξαρτήτων ἀπὸ τὴν θέλησίν μας. Τὸ Ε'. φυλλάδιον διέμεινεν ἐντὸς τοῦ κιβωτίου εἰς τὸ λοιμοκαθαρτήριον τῆς Σύρου τριάκοντα ἡμέρας! Ὁ Ἰωνᾶς ἐστάθη εὐτυχέστερος, ἐστάθη μόνον τρεῖς ἡμέρας ἐντὸς τῆς κοιλίας τοῦ κήτους. Διὰ τοῦτο ἐβράδυνε τὸ φυλλάδιον ν' ἀναφανῇ εἰς τὴν Ἑλλάδα, ἐνῷ εἰς τὸν ἐξω κόσμον ἐκυκλοφόρει πρὸ ἐνὸς μηνός. Τοιαῦτα

ΦΥΛ. Ζ'.

ἀβλαβῆ εἶναι τὰ περιστατικά, ἅτινα προξενούσιν ἐνίοτε τὴν βραδύτητά του, διὰ τὴν ὁποίαν ὅμως ἡ παρουσία του ἐπομένως, νομίζομεν, ἰκανοποιεῖ ἀποχρώτως τὸ Κοινόν.

Ταῦτα κηρύττομεν πρὸς γνῶσιν ἐκάστου, καὶ ἐπικαλούμεθα τὴν εὐνοίαν τοῦ Κοινοῦ νὰ μᾶς ἐνισχύῃ δια τῆς εὐμενείας του εἰς ἓν στάδιον, τὸ ὁποῖον, χωρὶς νὰ βλάπτῃ κανένα, σκοπὸν ἱερὸν ἔχει τὸ κοινὸν καλὸν· μόνον τὸ κοινὸν καλόν, αὐτὴν τὴν εὐτυχίαν τῆς γλυκυτάτης ἡμῶν πατρίδος!

Ἡ ΝΕΑ ΕΠΟΧΗ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Δὲν ἐλαλήσαμεν εἰσέτι συστηματικῶς περὶ τῆς μεγάλης ἐποχῆς, ἣν παρουσιάζει ἡ Ἑλλάς ἀπὸ τῆς 6ης Αὐγούστου. Αἱ Ἀθῆναι ἔκτοτε ὁμοιάζουσι μὲ ἓν στρατόπεδον· καὶ τρώντι στρατόπεδον εἶναι· εἶναι στρατόπεδον τῶν συνταγματικῶν ἀρχῶν, στρατόπεδον τοῦ πολιτισμοῦ καὶ ἰδεῶν μεγάλων· τὸ στρατόπεδον τοῦτο προπαρασκευάζεται διὰ μεγάλην τινὰ πορείαν.

Βλέπετε τῆς Ἑλλάδος τὴν συγκίνησιν; βλέπετε τὰς ἀνησυχίας της, τοὺς διαπληκτισμούς της, τὴν σκληρὰν αὐτὴν διανοητικὴν τῆς πάλην; ἡ κατάστασις της αὕτη σᾶς φαίνεται μακρόθεν ὡς εἶδος τι ἐπαναστάσεως, ἢ ἐπανάστασιν τινὰ ἐγκυμονοῦσα. . . . Ἐλεγεν ὁ ὀξυδερκέστατος ἐκεῖνος Ἕλληνας, ὁ πρῶτος ἡμῶν Βασιλεὺς, ὁ ἀείμνηστος Καποδίστριας, ὅτε κατ' ἀρχὰς ἐθεώρει τὸ ἀγγελικὸν σχῆμα τοῦ ὠραίου καὶ ἀνδρείου Γρίβα, εἰς τὴν θεάν τοῦ ὁποίου καὶ ἐθέλγετο καὶ ἐφοβεῖτο: « Ἰδέτε τον, ἔλεγεν, ἡ ἐπανάστασις ἐπάνω του περιπατεῖ »· Τὴν ἀγρίονα ῥῆσιν ταύτην δυνάμεθα νὰ εἴπωμεν προσφωῶς περὶ τῆς

θλῆς Ἑλλάδος καὶ ἡμεῖς ἤδη: **ΙΑΕΤΕ ΤΗΝ· Ἡ ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΙΣ ΕΠΑΝΩ ΤΗΣ ΠΕΡΙΠΑΤΕΙ!** Εἶναι ἡ ἐπανάστασις τῆς μεγάλης κοινωνικῆς προόδου· τὸ πνεῦμά της ἀνήσυχον, θερμουργόν, ταχύ, ὅζυ, εὐρίσκεται εἰς διηνεκὴ ἐπανάστασιν.

Ἡ Ἑλλάς δὲν καλύπτεται ὑπὸ τὴν ὀμίχλην τοῦ Λονδίνου, δὲν πιέζεται ἀπὸ τὰς χιόνας τῶν βορείων κλιμάτων, οὐδὲ νεκροῦται ὑπὸ τοὺς παγετοὺς τῆς Γερμανίας· ἡ Ἑλλάς εἶναι ὁ ἡλιακὸς δίσκος τοῦ στερεώματος τοῦ γήϊνου κόσμου· Καὶ καθὼς ὁ περιφλεγῆς ἥλιος τεθειμένος εἰς τὸ κέντρον τοῦ ἡλιακοῦ συστήματος, θάλπει καὶ ζωογονεῖ διὰ τῆς θερμότητός του τοὺς περὶ αὐτὸν φερομένους κόσμους, τοιοῦτοτρόπως κ' ἡ Ἑλλάς, τεθειμένη ὡς πυρὰ τις ἄσβεστος ἐν τῷ μέσῳ τῆς γῆς, θερμαίνει καὶ ζωογονεῖ τοσοῦτους περὶ αὐτὴν κειμένους κόσμους· Πρὸ τοσοῦτων αἰῶνων στρέφονται περίξ αὐτῆς ὡς πλανῆται τὰ μεγάλα ἔθνη, ἅτινα ἐβλάστησαν καὶ θάλλουσιν ὑπὸ τὴν ἐπιβρόχην τῶν ἀδύτων ἀκτίων της· Τὰ ἔθνη ταῦτα μεγαλυνόμενα καὶ ἐπεκτεινόμενα ἐκάλυψαν ἰκανὸν μέρος τῆς γῆς, ἀλλὰ μένει μέγα κενὸν εἰσέτι· τὸ κενὸν τοῦτο ἐπανέρχεται ν' ἀναπληρώσῃ προσωπικῶς αὐτὴ ἡ ἰδία Ἑλλάς· μία νέα ὄθησις ἐκ μέρους αὐτῆς, καὶ θέλει τελεσθῆ τὸ πλήρες τοῦ Πολιτισμοῦ καὶ τῆς εὐημερίας τοῦ ἀνθρωπίνου γένους.

Τοιαύτη εἶναι ἡ μεγάλη ἐποχὴ, ἣν ἐγκυμονεῖ σήμερον ἡ Ἑλλάς· βλέπετε αὐτὸ τὸ βῆμα, τὸ ὁποῖον ἠγέρθη ἐν τῷ μέσῳ τῶν Ἀθηνῶν; ἀκούετε ψαλλίζουσαν τὴν πρωτότοκον καὶ περικαλλῆ της κόρην; ἀρτιγενὲς νήπιον εἶναι ἡ Βουλὴ της· αὐτὸ το βῆμα θέλει ἀντηχῆσει μετ' οὐ πολὺ ἀπὸ καταπληκτικῶς καὶ πρωτοτύπου ὡς τὸ πάλαι ῥήτορας· εἰς τὴν ἰδίαν γῆν εἴμεθα· ἐπὶ τῶν μνημάτων τῶν προγόνων μας λαλοῦμεν καὶ αἰσικαί των ἔνδοθεν τῶν τάφων μᾶς ἀκούουσιν· ἐγειρόμενοι ἀπὸ τὴν κόνιν των θέλουσιν ἐκ νέου ἀναβῆ οἱ Περικλεῖς, οἱ Φωκίωνες καὶ οἱ Δημοσθένεις τὸ ἐθνικόν των βῆμα.

Ἀκούοντες τοὺς διαπληκτισμοὺς καὶ τὰς λογομαχίας, πρὸ πάντων τοῦ περιοδικοῦ τύπου, νομίζομεν, ὅτι φοβερὰ διχόνοια κατασπαράττει τὴν Ἑλλάδα, καὶ εἰς χίλια μέρη εἶναι κατακερματισμένη Ἡ πατρίς· ἀλλὰ, μὴν ἀπατώμεθα. Ποτὲ ἡ Ἑλλὰς δὲν ὠμονόησε καθὼς σήμερον, ποτὲ τὸ αἶσθημα τῆς ὁμοιοῦς δὲν κατεκυρίευσε τὰς καρδίας τῶν Ἑλλήνων καὶ δὲν τοὺς παρέστησε διὰ τῶν πλέον ἱερῶν δεσμῶν τοῦ πατριωτισμοῦ συνεσφιγμένους, καθὼς εἰς τὴν μεγαλοπρεπῆ ἐποχὴν ταύτην Ἡ Ἑλλὰς ἤδη συνησθάνθη τὴν ἀνάγκην τῆς ἐθνικῆς ἀξίας τῆς, καὶ τὸ ἔθνος ὑπάγει εὐτυχῶς νὰ μορφωθῆ καὶ νὰ ἀναδειχθῆ ἔθνος καθαρῶς Ἑλληνικόν. Ὑπὸ ταύτην μόνον τὴν ἀγνὴν καὶ ἀμίαντον φύσιν του πᾶν ἔθνος δύναται παγιοῦμενον νὰ προσδεύσῃ καὶ νὰ μεγαλυθῆ· καὶ ἡ Ἑλλὰς διὰ μόνου τοῦ ἀγνισμοῦ τῆς τούτου θέλει δυνηθῆ νὰ φθάσῃ εἰς τὸ μεγαλεῖόν τῆς, εἰς τὸν προορισμὸν τῆς.

Αἱ πανσπερμῖαι δὲν ἐσχημάτισαν ποτὲ ὑγιεῖς, σταθερὰς καὶ μεγάλας κοινωνίας· ἑτερογενῆ στοιχεῖα φυσικῶς δὲν ἀπαρτιζοῦσι ποτὲ ὑγιῆ τινα μηχανήν· Ἐπειδὴ τὸ ἔθνος τῶν Ἄγγλων κατέστη τοσοῦτον μέγα; μεταξὺ τῶν ἀναριθμητῶν Ἄγγλων, τῶν κινούντων τὴν γιγαντιαίαν ἐκείνην μηχανὴν τοῦ ἔθνους τῶν εὐρίσκειται τι στοιχεῖον ἑτερογενές; Οἱ Γάλλοι ἐπίσης εἶναι μόνον Γάλλοι· καὶ ἔλαι αἱ κοινωνίαι, ὅσαι διετήρησαν τὴν ἀγνότητά των, αὐταὶ ἐμεγαλύνθησαν καὶ διαιωνίσθησαν Ἀφήσατε ἐκτεθειμένην μίαν κοινωνίαν εἰς τὴν ἐπιμιξίαν, τὴν εἰσροὴν καὶ τὴν διάκρισιν διαφόρων διαφόρα συμφέροντα ἔχόντων ἀνθρώπων, καὶ θέλει ἐντὸς ὀλίγου ἐρημωθῆ, δουλωθῆ καὶ καταστραφῆ, ὡς μικροῦ ἐδέησε νὰ πάθῃ ἕως χθὲς ἡ πολυπαθὴς αὕτη τῆς Ἑλλάδος γῆ· Ὡς καὶ αὕτη ἡ Ἑλληνικὴ γενεὰ τῶν Χίων, παράδειγμα μικρὸν ἀλλ' ἀσφαλές, δὲν εὐδοκίμησεν ἀείποτε εἰς τὸ ἐμπόριόν τῆς, εἰμὴ διότι μεταξὺ τῶν ἀναριθμητῶν ἐμπορευομένων Χίων δὲν εὐρίσκει τις οὐδὲ ὄνυχά ἑτε-

ρογενῆ· Ἐὰν ἡ πείρα εἶναι ὁ φωτεινότετος τῶν ἀνθρώπων ὀδηγός, αἰσθάνεται κοινωνίαι ἄς ἀκούσωσι τῆς ἱερᾶς φωνῆς τῆς.

Ἡ Ἑλληνικὴ κοινωνία ἔμελλε νὰ συναισθανθῆ μὲ τὸν καιρὸν τὴν ἀνάγκην τοῦ ἐθνικοῦ ἀγνισμοῦ τῆς, καὶ ἤδη βαδίζει πρὸς αὐτὸν μὲ συνατὴν ὁμόνοιαν, ἐγγυωμένην τὴν ἐπιτυχίαν τῆς καὶ τὴν προόδόν τῆς· αἱ δὲ οἰκτραὶ κραυγαὶ καὶ αἱ ἀκόλαστοι ἐρεσχελῖαι, αἵτινες βεβηλόνοῦσι τὸν περιοδικὸν τύπον, καὶ παριστάνουσιν εἰς τοὺς ἐπιπολαίους θεατὰς ὑπὸ τὴν πλέον ἄμορφον καὶ τρομερὰν κατάστασιν τὴν Ἑλλάδα, δὲν εἶναι εἰμὴ τὰ τριζύματα, τῶν ἐκρίζουμένων ἀκανθῶν, εἶναι οἱ βρυγμοὶ καὶ αἱ οἰμωγαὶ τοῦ ἀποπνέοντος ἑτερογενοῦς στοιχείου.

Ὁ περιοδικὸς τύπος τῆς Ἑλλάδος παρουσιάζει πρὸ τίνος καιροῦ, ὡς ἐκ τούτου, τῷ ὀντι ἀλγεινότετον θέαμα· ἀλλὰ τοῦτο εἶναι εἰς πυρετὸς, μία καχεξία, μία διαφθορά, διὰ τῆς ὁποίας ἔμελλε νὰ διέλθῃ ἡ κοινωνία αὕτη, καθὼς διῆλθεν ἀλληλοδιαδόχως διὰ τοσοῦτων δοκιμασιῶν ἄλλων.

Τὸ ξενικὸν στοιχεῖον, τὸ κατασπαράζαν τοσοῦτους χρόνους τὴν δύστηνον αὕτην πατρίδα, ἀποσοβούμενον σήμερον μαίνεται, φρυάττει, ὑβρίζει, δυσφημεῖ, δὲν εἶχε τι σεμνότερον ν' ἀνταποδώσῃ εἰς ταύτην, τὴν ξένην δι' ἑαυτὸ, γῆν, ἥτις μεγαλοψύχως τὸ ἐξέθρεψε τοσοῦτους χρόνους· Ἡ Ἑλλὰς δὲν εἶχε ν' ἀναμείνη ἀξιοπρεπεστέραν ἀπ' αὐτὸ διαγωγὴν. Καὶ τέλος πάντων ὡς ἐκ τοῦ ἐρεθισμοῦ τούτου δὲν ἠδυνάμεθα ν' ἀπαιτήσωμεν ἐν γένει σεμνοπρεπέστερον χαρακτῆρα εἰς τὴν παρούσαν ἐποχὴν ἀπὸ τῶν περιοδικῶν τῆς Ἑλλάδος τύπων· ἦτο συνέπεια ἀναπόφευκτος, ἦτο καὶ αὕτη δοκιμασία ἀναγκαία· Ἀλλὰ δὲν πειράζει, ἡ Ἑλλὰς δὲν βλάπτεται· ἐξ ἐναντίας ἐκ τοῦ κακοῦ τούτου ἡ Ἑλλὰς θέλει ὠφεληθῆ· ἡ Ἑλλὰς τοιοῦτοτρόπως ἀκονίζεται, ἀναπτύσσεται καὶ ὠριμάζουσα βαθμηδὸν θέλει μορφωθῆ, σχηματισθῆ, ἀναλαμβάνουσα τὸν ἀξιοπρεπῆ καὶ φυσικὸν αὐτῆς χαρακτῆρα. Δὲν εἴμεθα πολὺ μακρὰν, θέλει ἔλθαι καιρὸς, καὶ

ὄν, ὅπως σήμερον δημοσιογράφοι τινὲς ἀμιλλῶνται ὡς πρὸς τὸ ἀσχημονεῖν καὶ τὸ ὑβρίζειν, θέλουσιν ἀμιλλᾶσθαι ὡς πρὸς τὸ εὐσχημονεῖν καὶ τὸ σεμνολογεῖν· θέλει ἔλθει καιρὸς, καθ' ὃν οἱ δημοσιογράφοι, ἀνοίγοντες τὰ φύλλα τῶν σημερινῶν ἐφημερίδων θέλουσιν ἐρυθριᾶ· θέλει ἔλθει τέλος πάντων καιρὸς, καθ' ὃν αἱ ῥυπαραὶ ἐφημερίδες τοῦ ξενικοῦ στοιχείου, ἔχουσαι πρόθεσιν οἰκτρὰν τὴν ἐξύβρισιν καὶ τὴν δυσφήμησιν τῆς πατρίδος, θέλουσι θεωρεῖσθαι ὡς μνημεῖα αἰωνίου αἰσχους τοῦ ξενικοῦ αὐτοῦ στοιχείου, καθὼς ὁ πατραλοῖας Ἀπόλλων θεωρεῖται καὶ εἶναι μνημεῖον αἰσχους ἀνεξαλείπτου τῶν μαρῶν δολοφόνων τοῦ αἰοδίδμου Καποδιστρίου. Ναί, τὰ αἰσχρὰ ἔχνη τῶν τυχοδιωκτῶν ταῦτα οἱ μεταγενέστεροι θέλουσι τὰ θεωρεῖ με φρίκην, καὶ θέλουσι διδάσκεσθαι ὡς πρὸς τὴν διατήρησιν τῆς κοινωνικῆς τῶν ἀσφαλείας.

Ἰπάρχει οὕτως ἤδη πάλη τις εἰς τὴν Ἑλλάδα κοινωνική, καὶ ἡ πάλη αὕτη θέλει ἀποβῆ ἐπωφελῆς εἰς τὸν τόπον· Ἐνῶ πρέπει νὰ δυσανασχετῶμεν διὰ τὴν ἀχαριστίαν καὶ τὴν κακίαν τῶν ἐχθρῶν μας, πρέπει ἀφ' ἑτέρου νὰ γνωρίζωμεν καὶ χάριν τινά, διότι μᾶς ἀναγκάζουσι νὰ γυμναζώμεθα, ν' ἀναπτυσσώμεθα, νὰ ἐξυπνώμεν ἄλλως ἢ ληθαργία, εἰς ἣν ἤμεθα βυθισμένοι πρὸ πολλοῦ, ἐὰν ἤθελε διαρκέσει μικρὸν ἔτι, ἤθελε μᾶς σύρει εἰς τὸν τάφον· Οἱ πόλεμοι, αἱ καταδρομαὶ, τὰ παθήματα ἐξασκοῦσι, μεγαλύνουσι τὰ ζωηρὰ ἔθνη· τὰ ἡρωϊκώτερα ἔργα, αἱ μεγαλήτεροι ἰδέαι, αἱ λαμπρότεροι ἀνακαλύψεις εἶναι γεννήματα τῆς βίας καὶ τῆς ἀνάγκης. Ἐὰν δὲν ἤθελε συμβῆ ὑπὸ τοῦ Πάριδος ἡ αἰσχρὰ ἐκείνη καταπάτησις τοῦ ἱεροῦ δικαίου τῆς Ἑλληνικῆς φιλοξενίας, ἐὰν δὲν ἤθελεν οὕτως ὑβρισθῆ, ἐρεθισθῆ ἡ Ἑλλὰς· δὲν ἤθελεν ἀναφανῆ πρῶτην φοράν εἰς τὴν σκηνὴν τοῦ μεγάλου κόσμου ἡ Ἑλλὰς, δὲν ἤθελεν ὑπάρξει τὰ ἔνδοξα καὶ ἐξάσια ἐκεῖνα θεάματα ἐπὶ τῆς γῆς, δὲν ἤθελεν ἀναφανῆ οἱ ἐκπληκτικοὶ, οἱ θεοὶ κό-

σμοὶ τοῦ Ὀμήρου. Ἐὰν δὲν ἤρχετο εἰς τὸν νοῦν τοῦ Εὐέρξου, ἐνῶ ἐκυρίευσεν ἀπεράντου βασιλείου, τοῦ λαμπροτέρου καὶ πλουσιωτέρου μέρους τῆς γῆς, νὰ δουλώσῃ τὴν ξηρὰν ταύτην γωνίαν τῆς γῆς, ταύτην τὴν ἰσχνὴν καὶ ἄχρηστον τότε δι' αὐτὸν Ἑλλάδα, ἡ γῆ ὅλη ἤθελεν εἶσθαι ἀκόμη ἴσως σκοτεινὴ καὶ ἀγρία· ἡ ἔνδοξος καὶ ἐκπληκτικὴ ἐκείνη ἀρχαιότης, ἡ φωτίσασα τὴν οἰκουμένην, δὲν ἤθελεν ἴσως γεννηθῆ· ἡ Ἑλλὰς, ἡ ἀρχαία Ἑλλὰς ἐκείνη, τὸ θαῦμα ὄλων τῶν αἰώνων, δὲν ἤθελεν ἀναπτυχθῆ.

Οὕτως ἡ Ἑλλὰς πάσχει μὲν, ὑποφέρει καὶ σήμερον, ἀλλὰ θέλει ἐξέλθῃ με θρίαμβον κ' ἐκ τῆς δοκιμασίας ταύτης, καὶ θέλει προβῆ ὀριμωτέρα ἀπὸ τὴν παροῦσαν ἐποχὴν εἰς ἄλλην μεγαλοπρεπεστέραν.

Τὸ ξενικὸν στοιχεῖον, μαινόμενον ἐκ τῆς ἀπελπισίας του, κ' ἐνῶ φυσᾷ ὄλαις δυνάμεσι τὸ πῦρ τῆς διχονοίας πανταχοῦ, ὅτε μὲν τὰς ξενικὰς ἐπεμβάσεις ἀνακαλεῖ, ὅτε δὲ τὴν τρομακτικὴν ἐκείνην ἐπανάστασιν τῆς Γαλλίας. Ὅποιοιδήποτε καὶ ἂν ἦτο δυνατόν εἰς αὐτὸ νὰ κινήσῃ κατὰ τῆς Ἑλλάδος τοιοῦτον δυστύχημα κοινωνικόν, νὰ ἐπιπέσῃ κυρίως ἐμελλε κατὰ τῆς κεφαλῆς του· Τὸ ξενικὸν αὐτὸ στοιχεῖον, ἐνῶ εὐχεται καὶ προφέρει ἐπεμβάσεις ξενικὰς, ἐνῶ προφέρει τὴν ἐπανάστασιν τὴν Γαλλικὴν, γνωρίζει ποῖα ἀποτελέσματα ἔχουσιν αὐταί; γνωρίζει ποῖα εἶναι αἱ συνέπειαι αὐτῶν; Ὁ Λοδοβίκος ἐπροκάλεσε πρὸς βοήθειάν του τὰς ἐπεμβάσεις τῶν συμμάχων, ἀλλ' ἀνέβη ὡς προδότης εἰς τὴν λαιμητόμον· Οἱ ἀγύρται καὶ οἱ τυχοδιώκται πρῶτοι ἐπροκάλεσαν τοῦ ἐμφυλίου αἵματος τὴν χύσιν, ἀλλ' ἔρρευσεν ἄχρι τοῦ τελευταίου τὸ αἷμα ὄλων αὐτῶν εἰς τὰς ὁδοὺς τῶν Παρισίων, καὶ ἀπὸ τὴν αἱματόφυρτον πόλιν αὐτὴν ἀνεβλάστησεν ὕστερον ἡ ἐκπληκτικὴ ἐκείνη Γαλλία. Ναί, τὸ ἀπονενοημένον καὶ μωρὸν αὐτὸ στοιχεῖον πράττει καλῶς νὰ μὴ καταχρᾶται πλέον τῆς ἐπιεικείας τοῦ ἔθνους, νὰ μὴν

ἐξαντλή τὴν ὑπομονὴν τῶν Ἑλλήνων· Αἱ ὕβρεις, αἱ ἀπειλαί, αἱ ἐκσφενδονιζόμεναι καθεκάστην ὑπ' αὐτοῦ ἐναντίον τοῦ λαοῦ καὶ ἐναντίον τῆς Βουλῆς του, εἶναι ἐγκλήματα καθοσιώσεως, τὰ ὅποια τιμωροῦσιν ἀπ' εὐθείας ἐνίοτε αἱ κοινωνίαι.

Ὡς ἐκ τῆς πάλης ταύτης, ἥτις παραλύει ὅπως οὖν τὴν κοινωνικὴν τάξιν, ἡ Ἑλλὰς εὐρίσκεται βεβαίως εἰς δύσκολόν τινα καὶ ἐναγώνιον θέσιν· ἀλλ' ὁ πατριωτισμὸς τῆς Βουλῆς, ἡ φρόνησις τοῦ ὑπουργείου. καὶ ὁ ἀποφασιστικὸς δρόμος, ὃν ἐχάραξε κατὰ τοῦ ἐπαράτου ξενισμοῦ, θέλουσι σώσει τὴν πατρίδα, καὶ θέλουσιν ἀναδείξει τὴν παροῦσαν ἐποχὴν, ἐποχὴν γόνιμον τοῦ μεγάλου μέλλοντός της.

Τὸ ὑπουργεῖον τοῦ Σωτήρος ἐφάνη τρώντι σωτήριον κατὰ τὴν κρίσιν ταύτην περίστασιν διὰ τὴν πατρίδα· Ἀντιπρόσωποι τῆς σπουδαίας ταύτης ἐποχῆς τοῦ ἔθνους εἶναι πολλοὶ ἐπίσημοι, συνετοὶ καὶ γενναῖοι ἄνδρες· ἀλλὰ κατ' ἐξοχὴν ὁ κόσμος ἔχει προσηλωμένα τὰ ὄμματα του ἐπὶ τριῶν ἐξόχων καὶ εὐκλεῶν ἀνδρῶν, οἵτινες τρώντι δύνανται νὰ διευθύνωσι συνετώτερον καὶ ἀσφαλέστερον τὴν τύχην αὐτὴν τοῦ ἔθνους. Εἶναι εὐλικρινῶς καὶ σταθερῶς συνδεδεμένοι ὁ Κωλέττης καὶ ὁ Μεταξᾶς; θὰ εἰσέλθῃ ὁ Ζωγράφος εἰς τὸ ὑπουργεῖον; θὰ εἰσέλθῃ εἰς τὴν Βουλὴν; Ἴδου ὅλον τὸ ἀντικείμενον τῆς προσοχῆς καὶ τοῦ ἔθνους, καὶ τῶν ἐχθρῶν του, καὶ αὐτῆς τῆς διπλωματίας· πᾶλλαι ἀπὸ χαρὰν τὸ ξενικὸν στοιχεῖον ὅσῳκς ὀνειρεῦνται, ὅτι διχονοοῦσιν ὁ Μεταξᾶς καὶ ὁ Κωλέττης· ὠχρὰν παρουσιάζεται ὑπὸ τρόμου, ὅσῳκς διανοεῖται, ὅτι μέλλει ὁ Ζωγράφος νὰ εἰσέλθῃ εἰς τὴν Βουλὴν· ἀλλὰ διατὶ τάχα θέλουσι διαιρεθῆ ὁ Μεταξᾶς καὶ ὁ Κωλέττης; δὲν εἶναι οὗτοι ἀμφότεροι προσφιλεῖς υἱοὶ τῆς Πατρίδος; ἔχουσιν ἄλλα συμφέροντα ἴδια παρὰ τὰ συμφέροντα τοῦ ἔθνους; ἐλλείπουσιν πλεόν ἀπ' αὐτῶν ἡ φρόνησις, ἡ ἀρετὴ καὶ ἡ πείρα; Οἱ δύο οὗτοι ἄνδρες ἔδειξαν ἐξόχως εἰς τὴν κρίσιμον ἐποχὴν ταύτην

καὶ σύνεσιν καὶ πατριωτισμὸν, καὶ δὲν ἔχομεν ἄχρις ὥρας νὰ παρατηρήσωμεν, ἰδίως δὲ εἰς τὸν Κωλέττην, εἰμὴ τὴν μεγάλην βραδύτητα ὡς πρὸς τὴν ἐντελῆ ἐκτέλεσιν τοῦ Β' ἐκείνου ψηφίσματος τῆς Συνελεύσεως τοῦ ἔθνους· εἶναι νόμος ἀπαράπρεπτος, νόμος θεμελιώδης, ἱερὸς· καὶ ἡ ἐκτέλεσις του δὲν ἐπιδέχεται βραδύτητα, ἢ ἀντενέργειαν καμμίαν· Ἀγαπῶμεν μυριάκις περισσότερο τὴν πατρίδα, παρὰ πᾶν ἄτομον, καὶ διὰ τοῦτο ἐν ὀνόματι αὐτῶν ἐνόμομεν τὴν ἀσθενῆ φωνὴν μας μὲ τὴν φωνὴν τοῦ ἔθνικοῦ τύπου, καὶ προσκαλοῦμεν τὸν πρωθυπουργὸν τῆς Ἑλλάδος νὰ προχωρήσῃ ἀποφασιστικῶς εἰς τὴν πλήρη ἐκτέλεσιν τοῦ ψηφίσματος ἐκείνου, προτιμῶν οὕτως ἀπέναντι τῶν ξενικῶν εἰσηγήσεων καὶ ὁποιοιδήποτε πλαγίων στοχασμῶν, τὴν ἀμετάτρεπτον θέλησιν τῆς πατρίδος, εἰς ἣν ὀλοσχερῶς ἀνήκει· Ὅποιοιδήποτε καὶ ἂν ἦναι οἱ λόγοι τῆς ἀναβολῆς ταύτης, ἡ πατρις δὲν ἀνέχεται νὰ κατασπαράττηται ἀκόμη καὶ σήμερον ἀναφανδὸν ἀπὸ τὰς μιὰς καὶ αἰμοσαγεῖς χεῖρας τῶν ἐχθρῶν της· ὁ ὑπουργὸς ὀφείλει νὰ σεβασθῇ ἱερῶς καὶ τὰ συμφέροντα καὶ τὴν βούλησιν αὐτῆς του τῆς πατρίδος.

Ἄς συλλογισθῶσιν ἀμφότεροι οἱ δύο συνετοὶ ἄνδρες οὗτοι τί περιμένει ἀπὸ τὴν ἀρετὴν των ἡ πατρις, ποίαν μεγάλην ἀντιπροσωπεύουσιν ἐποχὴν· εἶναι ἡ ἐποχὴ ἐκείνη, ἥτις θέλει ἐπισφραγίσει τὴν ἰδίαν δόξαν των καὶ τὸ ἀληθὲς μεγαλεῖον τῆς πατρίδος. Ἡ τρομερὰ ἀγωνία τοῦ ξενισμοῦ ἄς φωτίσῃ συνάμα τὸν λαὸν τῆς Ἑλλάδος ἂν ἡ εἴσοδος τοῦ Ζωγράφου εἰς τὴν Βουλὴν καὶ εἰς τὸ ὑπουργεῖον εἶναι σωτήριος διὰ τὴν πατρίδα, ἢ ὄχι· Οἱ δὲ Ἕλληνας ἄς στοχασθῶσιν, ὅτι ὀφείλουσι νὰ ἐργασθῶσι μὲ τὰς ἰδίας των χεῖρας ἂν θέλωσι νὰ φθάσωσιν εἰς τὸν μεγάλον σκοπὸν των, ὅστις ἐστὶν ἡ ἀληθὲς ἐλευθερία καὶ ἡ εὐημερία τῆς πατρίδος!

Ο ΣΟΦΟΣ

ΝΕΟΦΥΤΟΣ ΔΟΥΚΑΣ.

Τὰ μεγάλα συμβάντα δὲν εἶναι τυχαῖα· εἶναι γεννήματα μεγάλων ἐποχῶν· αἱ δ' ἐποχαὶ αὐταὶ ἀποκαθίστανται εἰς τὴν ἱστορίαν σεβασταί· ἡ ἐπανάστασις μας εἶναι ἐκπληκτικὸν γέννημα τῆς παρελθούσης ἐνδόξου ἐποχῆς, καὶ ταύτης τῆς μεγάλης ἐποχῆς πατῆρ, ἀντιπρόσωποι ὑπῆρξαν σοφοὶ καὶ ἐνάρετοι ἄνδρες· ἐκ τούτων ἐπιζῆ καὶ ὁ σοφὸς Νεόφυτος Δούκας.

Τὰ κλεινὰ ὀνόματα τοῦ Δούκα, τοῦ Οἰκονόμου, τοῦ Βάμβα· τῶν σοφῶν τούτων ἀνδρῶν, ἀνακαλοῦσιν εἰς τοὺς Ἕλληνας τὰς πλέον γοητευτικὰς καὶ ἱερὰς ἀναμνήσεις· Ἰπῆρξαν οὗτοι οἱ ἅγιοι σπινθηρὲς ἐκεῖνοι, οὔτινες, λάμποντες ὡς φωστῆρες ἄσβεστοι ἐν τῷ μέσῳ τοῦ σκοτεινοῦ καὶ τρομακτικοῦ ἐκείνου χάους τοῦ παρελθόντος, διέδωκαν τὸ οὐράνιον τῆς ἐλευθερίας πῦρ εἰς τὰ σπλάγγνα τῆς ἱερᾶς ταύτης γῆς, κ' ἐξεβρόνχη ἡ θεία αὐτὴ τῆς ἐπαναστάσεως πυρκαϊᾶ, ἡ ἐκπληξασα τὴν οἰκουμένην.

Ὁ Περιδικὸς τῆς Ἑλλάδος τύπος ἐπευφήμησεν ὁμοφώνως τὴν παρουσίαν ἐσχάτως τοῦ γηραιοῦ διδασκάλου εἰς τὴν πόλιν τῶν Ἀθηνῶν· ἦτο φόρος σεβασμοῦ ὀφειλόμενος εἰς τὸν σεμνὸν τοῦτον εὐεργέτην τῆς κοινωνίας. Ὁ Ἕλλην ἐδείχθη πάντοτε εὐαίσθητος ὡς πρὸς τοὺς ἀληθεῖς αὐτοῦ εὐεργέτας, καὶ ἐσεβάσθη τοὺς γηραιοὺς καὶ εὐκλεεῖς ἄνδρας τῆς πατρίδος μὲ υἱικὴν καὶ ἀπεριόριστον φιλοστοργίαν· ὁ χρόνος προσθέτει πλειοτέραν τιμὴν καὶ σέβας εἰς τὰς ζώσας ἀρετὰς, καθὼς εἰς τοὺς ἀμμιήτους ἀνδριάντας τῆς ἀρχαιότητος, καθὼς εἰς τὰς στηλας τοῦ Παρθενῶνος· Τοιαύτας γοητευτικὰς ἐντυπώσεις μᾶς προξενεῖ ἡ παρουσία τῶν μεγάλων πρωταγωνιστῶν μας, οἱ τινες διετήρησαν ἀκλιδιδωτὸν τὴν ἀρετὴν καὶ τὴν δόξαν των ἀπ' ἀρχῆς ἄχρι τέλους.

Ὁ σοφὸς Δούκας ὑπῆρξε πρωταγωνιστῆς τῆς πατρίδος καὶ πα-

τρίδος καὶ κατὰ τὰς δύο μεγάλας αὐτῆς ἐποχὰς· ἀφοῦ δὲ ἐτελέσθη τὸ μέγα ἔργον τῆς παλιγγενεσίας, ἀποσυρθεὶς τῶν κοινωνικῶν θορύβων, ἠσπάσθη τὸν ἴδιον εἰς τὸν σεμνοπρεπῆ χαρακτῆρά του φιλοσοφικὸν βίον, ἀπὸ τοὺς κόλπους τοῦ ὁποίου ἔμελλε νὰ ἐξακολουθῆ διὰ νὰ ἐπιζῆ τὰ φῶτα εἰς ἅπασαν τὴν ἑλληνικὴν φυλὴν, δι' ὧν αὐτῆ θέλει κατασταθῆ ἀξία νὰ διατηρησῆ τὴν ἀνεκτίμητον κληρονομίαν, ἣν διὰ τασούτων ἀγώνων καὶ θυσιῶν ἀποκτήσαντες ἀφῆκαν εἰς αὐτὴν οἱ πατέρες οὗτοι τοῦ ἔθνους ὡς μνημεῖον αἰώνιον τῆς μεγαλοουργοῦ φύσεώς των.

Ἄλλ' ὁ γηραιὸς διδάσκαλος εἶχεν ἱερὸν τι ἔργον νὰ ἐκπληρώσῃ εἰσέτι· εἰς τὴν ἐποχὴν ταύτην τῆς ἐθνικῆς ἀναπλάσεως, τὸ ἔθνος εἶχε τὴν ἀνάγκην τῶν σοφῶν γνώσεών του, καὶ ἡ κυβερνησις ἔμελλε διὰ τοῦτο νὰ τὸν ἀποσπάσῃ ἀπὸ τὸν ἡσυχαστικὸν βίον του· Ἐπάτησε μάλιστα εἰς τὸ ἔδαφος τῆς κλεινῆς ταύτης πόλεως ὁ σοφὸς Δούκας, καὶ ὅλοι οἱ Ἕλληνες παλαιοὶ συναγωνισταὶ του καὶ νεώτεροι τὸν περιεκύκλωσαν, ὡς τὰ τέκνα φιλόστοργον καὶ ἀγαπητὸν πατέρα.

Δὲν εἶναι καιρὸς ἡσυχίας ἀκόμη, σεμνὲ τῆς ἐλευθερίας πρωταθλητὰ! καὶ διὰ ἡμᾶς καὶ διὰ τὴν παροῦσαν ἐποχὴν δὲν θέλει εἶσθαι καιρὸς ἡσυχίας ἄχρι τέλους· Νῦν μὲν ἡ θρησκεία, ἄλλοτε δὲ ἡ παιδεία, καὶ ἄλλοτε ἡ παγίωσις τῶν κοινωνικῶν θεσμῶν ἐπικαλοῦνται τὴν σοφὴν καὶ ἰσχυρὰν συνδρομὴν σας· Δὲν εἶναι καιρὸς ἡσυχίας· ἡ νέα γενεὰ εἶναι νήπιον ἀκόμη· τελειοποιήσατε ἐντελῶς τὸ μέγα ἔργον σας. Αἱ Ἀθῆναι εἶναι ἡ προνομιούχος καθέδρα τῆς σοφίας, ἐξ ἧς οἱ σοφοὶ φωταγωγοῦσι καὶ χειραγωγοῦσι τὴν ἑλληνικὴν φυλὴν· Ἐνταῦθα περιπατεῖτε πέριξ τῶν ἱερῶν μνημείων τοῦ Πλάτωνος καὶ τοῦ Σωκράτους· συναναστρέφεσθε μὲ τὰς σεμνὰς σκιὰς των· ἡ ἱερὰ γῆ αὐτῆ, ὡς ζυλότυπος μήτηρ ζητεῖ τὰ ὅσα ὄλων τῶν εὐκλεῶν τέκνων τῆς τῆς νέας ταύτης ἐποχῆς τῆς διὰ ν' ἀνεγείρῃ ναὸν ἀθανασίας νέον πλησίον τοῦ ναοῦ, ὅστις περικλείει τὴν κόνιν τῆς ἀρχαιότητος. Ἰδέτε τὸν τάφον τοῦ Μιαού-

λη πλησίον τοῦ τάφου τοῦ Θεμιστοκλέους· Ἰδέτε τοὺς τάφους τοῦ Καραϊσκού, τοῦ Βεΐκου, τοῦ Νοταρᾶ, τοῦ Κολοκοτρώνη, τοῦ Ζαήμη, τοῦ Βρεσθένης, πλησίον τῶν τάφων τοῦ Μιλτιάδου, τοῦ Φωκίωνος, τοῦ Κίμωνος καὶ τοῦ Θρασυδούλου. Πρὸς συμπλήρωσιν τοῦ μεγαλοπρεποῦς τούτου οἰκοδομήματος ἄς ἐγερωθῶσι πλησίον τῶν τάφων τῶν σοφῶν τῆς ἀρχαιότητος καὶ οἱ τάφοι τῶν σημερινῶν ἐνδόξων σοφῶν μας!

ΧΡΗΣΤΟΜΑΘΕΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗ

ΥΠΟ ΑΡΑΡΕΟΪ ΚΟΡΟΜΗΛΑ.

Εἶχομεν τὴν εὐχαρίστησιν ἢ ἀναγγεῖλωμεν πρὸ ὀλίγου εἰς τὸ Κοινὸν τὴν νέαν ἐπιτομὴν τῆς ἀρχαίας ἑλληνικῆς ἱστορίας, ἐκδοθεῖσαν ὑπὸ τοῦ Κ. Ἀνδρέου Κορομηλᾶ, ἀλλὰ νέον πολυτιμότερον βιβλίον ἀναφαίνεται σήμερον, ἐκδοθὲν διὰ τῆς παραδειγματικῆς μερίμνης καὶ δαπάνης τοῦ ἀξίου τούτου τυπογράφου: τοῦτο δὲ εἶναι ἡ Ἑλληνικὴ Χρηστομάθεια, εἴτε συλλογὴ τεμαχίων ἐκ τῶν δοκιμωτέρων Ἑλλήνων πεζογράφων καὶ ποιητῶν, μετὰ σχολίων γραμματικῶν, ἱστορικῶν καὶ γεωγραφικῶν, καὶ μετ' ἐπιτόμων φιλολογικῶν καὶ κριτικῶν ἐκθέσεων, διηρημένη εἰς τρεῖς τόμους πρὸς χρῆσιν τῶν ἀπανταχοῦ ἑλληνικῶν σχολείων, φιλοπονηθεῖσα ὑπὸ τοῦ δοκιμωτέρου ἐκ τῶν συγγραφέων τῆς ἐποχῆς μας Κ. Α. Ραγκαβῆ, καὶ ἐγκριθεῖσα ὑπὸ τῆς ἐπὶ τῶν διδακτικῶν βιβλίων ἐπιτροπῆς.

Ὁ φιλολογικὸς κόσμος δὲν ἔλαβε βεβαίως μεθοδικωτέραν ἑλληνικὴν ἐγκυκλοπαιδείαν, καὶ τὰ σχολεῖα δὲν ἠδύναντο νὰ ἐπίσσωσι χρησιμωτέραν παρ' αὐτήν. Τὰ προλεγόμενα τῆς χρηστοθείας ταύτης εἶναι ἀριστούργημα ὁδηγίας πρὸς τε τοὺς διδάσκοντας καὶ τοὺς διδασκομένους· Ἡ σύνταξις τοιούτων πονημάτων εἶ-

ναι τὸ δυσκολώτερον ἔργον· ἀλλὰ δὲν ἐδίδοτο λαμπροτέρα ἐπιτυχία παρὰ τὴν ὁποίαν ἔκαμεν εἰς τὴν περίστασιν ταύτην ὁ συγγραφεὺς· ἡ ἐκλογή τῆς πολυτιμοτέρας ὕλης, ἡ ποικιλία καὶ ἡ εὐμεθοδεστάτη διάταξις αὐτῆς στεφανώνουσι τὸν κοινωφελῆ σκοπὸν, τὸν ὁποῖον προέθετο ὁ ἐκδότης· Τὰ δὲ σχόλια αὐτῆς κατ' ὅλα τὰ διάφορα μέρη ἀποκαθιστῶσι φυσικὴν, οὕτως εἰπεῖν, καὶ αὐτόματον τὴν διδασκαλίαν πρὸς τοὺς σπουδάζοντας νέους· Ἡ χρηστομάθεια αὕτη ἔχει περὶ τὸ τέλος καὶ τοὺς ἐκκλησιαστικῶς λόγους, τοὺς ὁποίους ἡ τοῦ Φαρμακίδου δὲν εἶχε, καθὼς ἔχει καὶ πᾶν ὅ,τι τέλειον καὶ πλήρες ὡς πρὸς τὴν σπουδὴν τῶν νέων. Εὐτυχῆς ἡ νεολαία, ἡ σπουδάζουσα εἰς τὴν ἐποχὴν τῆς προόδου ταύτην· Τοιαύτη μεθοδικὴ χρηστομάθεια συντέμνει τὸν πολύτιμον καιρὸν, τὸν ὁποῖον κατεδαπάνη αὕτη λυπηρῶς προτοῦ εἰς ἀτελεῖς καὶ δυσκόλους τῆς μαθήσεως τρόπους· Οἱ διδάσκαλοι, οἵτινες δὲν ἔχουσιν ἄλλο ἱερώτερον συμφέρον, εἰμὴ τὴν ταχυτέραν πρόοδον καὶ τελειοποίησιν τῶν μαθητῶν των, πράττουσιν ἔργον φιλόφρονον καὶ κοινωφελέστατον, συμβαδίζοντες μὲ τὴν ἐποχὴν των, νὰ ἐγκολπώνωνται ταχέως τοιαύτας τελειοτέρας καὶ προοδευτικωτέρας μεθόδους, διὰ νὰ ἐξέρχωνται ἐγκαίρως οἱ μαθηταὶ των ἀπὸ τὰ σχολεῖα φωτισμένοι μὲν, ἀλλὰ νέοι καὶ ἀνθηροὶ, ὡς εἰσῆλθον, καὶ ὄχι πλέον γέροντες καὶ μεμαραμένοι, ὡς συνέβαινε προτοῦ ἕνεκα τῆς ἀτελείας τῶν διαφόρων συστημάτων καὶ μεθόδων.

ΤΟ ΤΕΡΑΣΤΙΟΝ ΦΑΙΝΟΜΕΝΟΝ.

(LE PRESTIGE) (α)

ΕΙΣ τὸ σχολεῖον ὅπου ἀνετράφην εἶχον ἓνα σύντροφον Λέοντα Μαρσανζέ ὀνομαζόμενον· ὁ χαρακτήρ του διάφορος τοῦ ἰδικοῦ μου, ἦτο διάπυρος, εὐκόλος εἰς τὸ νὰ δέχεται ζωηρὰν ἐντύπωσιν, ἀλλ' εἰς ἐκείνους τοὺς συλλογισμοὺς, τοὺς ὡσεπιτοπλεῖστον ἀπερισκέπτους, εἰς τοὺς ὁποίους παραδίδονται οἱ νέοι μαθηταὶ τῆς ῥητορικῆς καὶ τῆς φιλοσοφίας· Ἀμφότεροι ἐθεωροῦμεν μὲ τὸν αὐτὸν τρόπον τὰ δύο μεγάλα ζητήματα τῆς κοινωνικῆς ζωῆς, τὴν τε θρησκείαν καὶ τὴν πολιτικὴν· Ὑστερον, παρετήρησα, ὅτι οἱ πλείοτεροι δεσμοὶ σχηματίζονται ἀπὸ τὰ δύο ταῦτα στοιχεῖα, ἀναλόγως τῶν γνωμῶν καὶ τῶν διαφόρων χρωμάτων τοῦ χαρακτήρος.

Ὁ Λέων καὶ ἐγὼ, ἐξεληθόντες τοῦ σχολείου, συνυπεσχέθημεν μεταξύ μας αἰώνιον φιλίαν· Διάφοροι διευθύνσεις μᾶς διεχώρισαν ἀλληλογραφία τακτικὴ μᾶς ἔκαμε κατ' ἀρχὰς νὰ λησμονήσωμεν τὴν ἀπόστασιν, ἥτις ὑπῆρχε μεταξύ μας· ἀλλ' ἔχει τις τοσαύτας διασκεδάσεις εἰς τὴν ἐνεργητικὴν ζωὴν! αἱ ἐπιστολαὶ ἡμῶν κατήντησαν σπάνιαι, ὕστερον ἔπαυσαν πλῆρον. Ἐπομένως ἔμαθα, ὅτι ὁ φίλος μου καταταχθεὶς στρατιωτικὸς εἰς ἓν τάγμα, μετέβη εἰς τὴν Ἀφρικὴν· καὶ ἀφοῦ παρευρέθη εἰς πολλὰς ἐνδόξους ἐπιχειρήσεις, εὐρέθη βιασμένος νὰ ἐπανέλθῃ εἰς τὴν Γαλλίαν, διὰ νὰ ἰαθῇ ἀπὸ μίαν μεγάλην πληγὴν, ἣν εἶχε λάβει· Ἡ ἐπαρχία ἣν ἐκατοίκει, ἦτο μεμακρυσμένη τῶν

[α] Σημ. Ἀὕτη ἡ διήγησις δὲν εἶναι παντάπασιν ἐν πλάσμα. Ὅλη ἡ Βρετανία ἐνδιεφέρθη ὡς πρὸς τὴν τύχην τῶν ὑποκειμένων, ἅτινα παρουσιάζονται. Μόνον ἐνομίσθη κατάλληλον ν' ἀλλαχθῶσιν εἰς τὴν διήγησιν αὐτὴν τὰ ὀνόματά των.

Παρισίων· βραδύτερον ἔκ τινος γραφῆς δημοσιευθείσης διὰ τοῦ τύπου, ἔμαθον τὴν ὑπανδρείαν του. Ἔως αὐτοῦ περιωρίσθησαν τὰ διδόμενά μου περὶ αὐτοῦ.

Μίαν ὥραίαν θερινὴν ἑσπέραν, περιεπάτουσιν εἰς τὸν περίβολον (Boulevard) τῶν Ἰταλῶν. Ἐν μέσῳ ἐκείνου τοῦ πλήθους, τὸ ὁποῖον δίδει τοσαύτην ζωὴν εἰς αὐτὸ τὸ μέρος τῆς Πρωτευούσης, παρεδιδύμην εἰς ἐκείνην τὴν ἡδονὴν τοσοῦτον ἐκτιμημένην παρ' ὅλων ὅσοι τὴν ἐγεύθησαν. Τὰ βλέμματά μου ἐπλανῶντο ἐπάνω εἰς ἐκεῖνο τὸ θορυβῶδες πλήθος, τὸ ὁποῖον ἐποχοῦμενον ἢ πεζῶν ὑπήγαινε καὶ ἤρχετο, καὶ συνεκεντρώετο τοιοῦτοτρόπως εἰς αὐτὸ τὸ μέρος· καθεὶς ὑπήγαινε ἐκεῖ μὲ μόνον τὸν σκοπὸν τοῦ ν' ἀναπνεύσῃ πλέον δροσερὸν ἀέρα, τόσον σπάνιον εἰς τοὺς Παρισίους τὸν Ἰούλιον μῆνα, καὶ πρὸ πάντων εἰς ἓνα τόπον, ὅπου τὰ σιγάρα μυρμηκίῳσι πλέον πολυαίριμα παρὰ τὰ φύλλα τῶν δένδρων, ἅτινα τὰ παράγουσιν. Ἡδυνόμην νὰ κάμνω τὰ σχόλια μου ἐπὶ τῶν διαφόρων προσώπων, τὰ ὁποῖα ἀπῆνταν.

Ἀίφνης βλέπω καθήμενον μακρὰν, ἀνθρωπὸν τινὰ νέον, ἀλλὰ ὠχρὸν, τὸ πρόσωπον ἰσχνόν καὶ τὸ μέτωπον φαλακρόν· ἦτον ὁ φίλος μου Λέων· ἄλλοτε τὸν εἶχον ἀφήσει μὲ ὅλα τὰ πλεονεκτήματα, ἅτινα κατέχει τις εἰσοσαστής· μαλλία μαῦρα ἐσκίαζον τότε τὴν φυσιογνωμίαν του πλήρη ἐκφραστικότητος, καὶ μόνον τοῦτο ἦτο βεβαίως ἦδη ἐκεῖνος, τὸν ὁποῖον εἰς τὴν λάμψιν τῆς Σελήνης ἀνεγνώριζον ὑπ' αὐτὸ τὸ ὑποκείμενον τὸ σκεπτικὸν καὶ μονῆρες.

Ἐξέβαλον κραυγὴν ἐκστάσεως, καὶ τὸν ἐπλησίασα. Ὑψως βραδέως τοὺς ὀφθαλμούς του ἐπ' ἐμὲ καὶ μοὶ ἔτεινε τὴν χεῖρα· μὲ φωνὴν πολὺ διάφορον ἐκείνης, ἣν εἶχεν εἰς τὸ σχολεῖον:

— Πῶς, Βίκτορ, μὲ εἶπε, μὲ ἀνεγνώρισας!

— Δὲν λησμονῶ οὕτως ἓνα τῶν παλαιῶν μου φίλων.

— Τὰ χαρακτηριστικά μου, ἀπερίττη ὁ Λέων, εἶναι μόνον τοῦτο πολὺ παρηλλαγμένα.

ΦΥΛ. Ζ'.

— Ἐξέρχεται ἀπὸ μακρὰν τινα ἀσθένειαν;

— Ναί, ἐστέναξε, καὶ ἀπὸ μίαν σκληροτάτην, ἐκ τῆς ὁποίας δὲν ἰατρεύθην.

— Συνεχῶς, τὸν λέγω ὅπως συγκινημένος, σκεπτόμενος περὶ σοῦ, προησθάνθη, ὅτι ἡ ἡρεμία δὲν ἦτο καμωμένη διὰ τὴν ὑπαρξίν σου.

Ἐν μελαγχολικὸν μειδιάμα διήλθεν ἐπάνωθεν τῶν χειλέων του.

— Καὶ σὺ, Βίκτορ, μὲ ἠρώτησε, τί ἔκαμες μετὰ τὸν χωρισμόν μας; Ἐπειδὴ ἐκείνη ἡ ἀλληλογραφία ἢ συνομολογηθεῖσα μεταξὺ τοῦ Ὁρατίου καὶ τοῦ Τακίτου, ἦτις ἔπρεπε νὰ ἦναι καθημερινὴ μέχρι τῆς ἡμέρας τῆς ἐνώσεώς μας πάλιν, ἔλαβε τὴν τύχην ὅλων τῶν πραγμάτων τοῦ κόσμου, ἀπέθανε ἀπὸ μαρασμόν ἀπὸ μαρασμόν! ἐπανελάβε στεναῶν· ἄ! πόσον τοῦτο τὸ εἶδος τοῦ θανάτου εἶναι ὀδυνηρόν!

Τότε ἠγέρθη ἀποτόμως καὶ μ' ἔσυρεν ἀπὸ τὸν βραχίονα.

— Δὲν ἠξέυρεις, ἐξηκολούθησε, τί θέλει νὰ εἰπῇ τὸ νὰ χαθῇ τις ἀπὸ μαρασμόν, νὰ χάνῃ οὕτως εἰς πᾶν δευτέρον λεπτόν μικρόν τι τῶν δυνάμεών του καὶ τῆς ἐλπίδος του! . . . ν' ἀναγινώσκῃ τὴν καταδίκην του εἰς τὰ βλέμματα ἐκείνων, οἵτινες τὸν περιστοιχοῦσιν, εἰς τοὺς λόγους, μάλιστα τοὺς παρηγορητικούς, τοὺς ὁποίους τὸν διευθύνουσι . . . καὶ τὸ θλιβερότερον ἀκόμη, νὰ συντηρῇ τὸ λυπηρόν του λογικὸν ἕως εἰς τὸ τέλος τῆς ἀγωνίας του, ἔπειτα νὰ αισθανθῇ, τὸν θάνατον νὰ διακόψῃ τὸν τελευταῖον λόγον, τῆς τρυφερότητος, διευθυνόμενον εἰς τὸ ἡγαπημένον ὑποκείμενον, ὅπερ κρατεῖ τὴν χειρὰ σου εἰς τὴν ἐδικήν του! . . .

— Ποίαν θρηνώδη εἰκόνα μοὶ παρουσιάζεις αὐτοῦ, Λέων!

— Ἐκείνην, τῆς ὁποίας ὑπῆρξα μάρτυς· καὶ, ἐπρόσθεσε χαμηλόφων τὴν φωνήν, χωρὶς νὰ ἠξέυρω τὴν ἀξιοδάκρυτον αἰτίαν, ὦ Θεέ μου! δὲν ἐτιμωρήθην ὀλιγώτερον δι' αὐτὴν ὡς ἂν ἦμην ἔνοχος, καὶ ἡ τιμωρία μου εἶναι πλέον τρομερὰ ἀκόμη! . . .

ἄκουσαι, κατοικῶ τὴν ὁδὸν τοῦ Ἁγίου Λαζάρου, ἀρ. 18, ἐλθε νὰ μὲ ἰδῆς. Ἄλλοτε συνεμερίζου ὅλας τὰς λύπας μου πραῦτων αὐτὰς· δὲν θέλεις δὲ δυνηθῇ τίποτε ἤδη ἐπὶ τῆς λύπης ἐκείνης, ἣν φέρω εἰς ὅλους τοὺς τόπους· ἀλλὰ γνωρίζω τὴν καρδίαν σου, θέλεις μὲ ἐνοησῆς, θέλεις μὲ συλλυπηθῇ, καὶ ἴσως θέλεις πραῦνει στιγμιαίως ἐκείνην τὴν ἀτελεύτητον ὀδύνην, ἣτις μὲ καταδιώκει.

Τότε σφίγγων τὴν χειρὰ μου ἔγεινεν ἄφαντος εἰς τὸ σκότος. Ἐπανῆλθον εἰς τὴν οἰκίαν μου μὲ τὴν καρδίαν τεθλιμμένην. Τὴν ἐπιούσαν ἤμην εἰς τὴν ὁδὸν τοῦ Ἁγίου Λαζάρου. Εὗρον τὸν Λέοντα καθήμενον ἐνώπιον τραπέζης, ἐπὶ τῆς ὁποίας ἔκειτο μία μικρογραφία μεγάλης τινὸς διαστάσεως. Παρίστανε δύο νέας, αἵτινες ἐκρατοῦντο συνδεδεμέναι ἢ μία εἶχε τὸν βραχίονα περασμένον περὶ τὸ ἀναστήματος τῆς ἄλλης, τῆς ὁποίας ἡ χεὶρ ἐπιπτεν ἐκκελυμένη ἐπὶ τοῦ ὤμου τῆς πρώτης· ἀλλ' ἐκεῖνο, τὸ ὁποῖον μ' ἐπροξένησε μεγάλην ἔκστασιν, ἐστάθη τὸ νὰ ἴδω, ὅτι αἱ δύο μορφαὶ ἦσαν ἐντελῶς παρόμοιαι, τὰ ἴδια χαρακτηριστικὰ, ἢ αὐτὴ φυσιογνωμία· ἢ φύσις εἰς τὸ ἔργον τῆς ὄθησε τὴν μίμησιν ἕως εἰς τὸ νὰ ἐπαναλάβῃ καὶ τὰ ἐλαφρὰ ἐκεῖνα σημεῖα, ἅτινα ἀναδεικνύουσι τὴν λευκότητα τοῦ δέρματος· τρίτον τι πρόσωπον συνεπλήρου τὸ ὠραῖον αὐτὸ σύμπλεγμα· ἦτον μία κοκκίνη πέρδιξ, τεθειμένη ἐπὶ τοῦ ὤμου τῆς μιᾶς τῶν νεανίδων, καὶ ἡ ὁποία ἐφαίνετο εὐτυχῆς νὰ φιλῇ τὸν ἀλαβάστρινον λαίμῶν τῆς ἄλλης.

Ὁ Ζωγράφος, καθὼς ἰδεάζεσθε, ἐνέδυσε τὰ δύο του πρωτότυπα μὲ ἐνδύματα ἀκριβῶς ὅμοια. Τέλος ἐνόμιζέ τις, ὅτι ἔβλεπε διπλοῦν τὸ αὐτὸ, καὶ δὲν ἠδυνήθην νὰ μὴ κυριευθῶ ἀπὸ ἔντασιν. Ἐμεινα καιρόν τινα ἀκίνητος ἐνώπιον αὐτῶν τῶν δύο ἢ μᾶλλον ἐνώπιον αὐτῆς τῆς μιᾶς εἰκόνας. Δὲν ἐτόλμων νὰ μεταστρέψω τὰ βλέμματά μου καὶ νὰ τὰ φέρω ἐπάνω εἰς τὸν φίλον μου, τοῦ ὁποίου τὸ στήθος ἐνόουον πιεζόμε-

νον τέλος με φωνήν πλήρη δακρύων ἐπέφερε τούτους τούς λόγους.

— Ἴδου αὐτή! ἤξεύρεις τώρα τὴν αἰτίαν τῆς οἰκτρίας μου... τὴν ἐλάτρευον! τὴν ἔχασα!

Μετὰ βραχεῖαν σιωπὴν

— Ποίαν; ἠρώτησα με δειλίαν.

— Καὶ τὰς δύο!... ἀλλ' αὐταὶ δὲν ἦσαν, εἰμὴ μία δι' ἐμέ, καὶ μόνον τοῦτο ὁ δυστυχὴς ἔρωσ μου ἔχασε διὰ τοῦτο δύο. Ἄ! Βίκτορ, μὴ στοχάζεσαι ἐντοσούτω, ὅτι ἐπιθυμῖαι ἔνοχοι ἠδυνήθησαν νὰ μαράνωσι πλάσματα ἀγνά, ἀξιολάτρευτα ὄχι, εἶπεν ἐξαπατούμενος· τοῦτο ἐστάθη ἀκουσίως ἐμοῦ! ἀκουσίως αὐτῶν! Βίκτορ, πιστεύεις εἰς τὴν εἰμαρμένην;

— Φίλε μου, ἐπανελάβον ταλαντευόμενος, ἂν αὐτὴ ὑπάρχη, δὲν θέλει δυνηθῆ τις νὰ τὴν ἐξορκίσῃ ὁδηγούμενος ἀπὸ τὰ φῶτα τοῦ λογικοῦ;

— Ἄκουσαι, εἶπεν ὁ Λέων πλησιάζων με σπουδῆν τὸ καθίσμα του εἰς τὸ ἰδικόν μου, καὶ θέλεις κρίνει ἂν ὁ ἄνθρωπος δύναται νὰ ὑπεκφεύγῃ τὸ πεπρωμένον του.

Ἠξεύρεις, ἢ δὲν ἤξεύρεις, ὅτι μετὰ τὴν μακρὰν διατριβὴν μου εἰς τὴν Ἀφρικὴν ἤλθον εἰς τὴν Βρετανίαν εἰς τὴν πεπαλαιωμένην κληρονομικὴν οἰκίαν τῆς οἰκογενείας μου· ἡ μήτηρ μου δὲν ὑπῆρχε πλέον· ὁ πατήρ μου ἀπαρηγόρητος διὰ τὴν στέρησίν της, ἔζη ἀπεσυρμένος εἰς τὸν πύργον του, δὲν ἔβλεπε κανένα· ἐγὼ τὸν ἠγάπων, καθὼς εἶχον ἀγαπήσει πάντοτε, με ἐκείνην τὴν ζέσιν τῆς καρδίας ἣν εἶχον διὰ τ' ἀντικείμενα τῆς ἀγάπης μου· ἀπηνήθη εἰς τὴν τύρβην τῆς στρατιωτικῆς ζωῆς· καὶ εἰς τὴν εὐδαιμονίαν, τὴν ὁποίαν μ' ἐπροξένει ἡ παρουσία τοῦ δημιουργοῦ τῶν ἡμερῶν μου, εὗρον πᾶν ὅ,τι ἠδύνατο νὰ μ' εὐχαριστήσῃ τοῦ λοιποῦ.

Ὁ πατήρ μου ἐκατοίκει πρὸ ὀλίγου εἰς τὸν πύργον τοῦ Βιθιέρ· εἶχε πάντοτε προτιμήσει ἄλλαν τινὰ κατοικίαν, ἣν κατεῖχεν εἰς

τὸ Ποατοῦ· μετὰ τὸν θάνατον τῆς μητρός μου ἀπεμακρύνθη ἀπὸ μίαν κατοικίαν, ἣτις τῷ ἀνεκάλει λυπηρὰς ἀναμνήσεις· οἱ γείτονές μας λοιπὸν ἦσαν ὅλως διόλου ξένοι· ὀλίγον ἐπεθύμουν νὰ τοὺς γνωρίσω· πρέπει νὰ ἐνθυμῆσαι, Βίκτορ, τὰς γελοιώδεις προκαταλήψεις μας ὡς πρὸς τοὺς ἐπαρχιώτας, εἰς τοὺς ὁποίους δίδομεν μετὰ τὴν ἰδέαν μας τὸ μέγα σκιαδῖον τοῦ Πουρσωγάκου ἢ τοὺς τρόπους τοῦ Χαλυμῶ· ἐνεδύομεν γελοιοδῶς τὰς γυναῖκας τῶν ἐπαρχιωτῶν με σχῆμα καὶ συμπεριφορὰν ἐστερημένην φιλοκαλίας· ἡ στρατιωτικὴ μου ζωὴ διόρθωσε πολὺ ταύτην τὴν πλάνην τοῦ πνεύματός μου· μόνον τοῦτο, μετὰ ἓνα μῆνα, ἀφοῦ ἤμην εἰς Βιθιέρ, δὲν ἔκαμα ἐπισκέψεις εἰς κανένα, οὔτε μάλιστα ἠρώτησα περὶ τῶν πέριξ ἡμῶν κατοικῶν· ὁ πατήρ μου, ὅλος δεδομένος εἰς τὴν λύπην του, δὲν ἔφερε ποτε ὀμιλίαν περὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου, ἐκυνήγουν, ἀνεγίνωσκον, ἢ ἔπαιζον μετ' αὐτοῦ τὸ ζατρίκιον ἢ τὴν σφαιρίστραν (μπιλλιάρδον)· εἰς τὴν τράπεζάν του ἤρχαντο καὶ ἐκάθητο συνεχῶς ὁ ἱερεὺς καὶ ὁ εἰρηνοδίκης· τὸ χαρτοπαίγιον ἐτελείονε συνήθως τὰς ἐσπερινὰς μας.

Μίαν ἡμέραν τοῦ Σεπτεμβρίου, θέλω τὴν ἐνθυμεῖσθαι καθ' ὅλην τὴν ζωὴν μου, ὑπῆγον εἰς τὸ κυνήγιον ὁ καλὸς μου σκύλος Μέδωρ κατεπολέμει ἐν ἄλσος· ἐν στίφωσ περδικῶν, ἃς ἐδῖσκον πρὸ πολλοῦ, εἶχε καταφύγει ἐκεῖ· μία ἐξ αὐτῶν ὑψοῦται, πυροβολῶ κατ' αὐτῆς· αὐτὴ ἀναβαίνει τότε πολὺ ὑψηλὰ· ὕστερον διαγράψασα μεγάλην γραμμὴν, πίπτει ὀπισθεν μικροῦ τινος ὄρου, ἐστεμμένον ἀπὸ δένδρα, καὶ τὴν χάνω ἀπὸ τὴν ὄρασίν μου· ὡς κυνηγὸς ἄτρομος ἠκολούθησα τὴν διεύθυνσιν τοῦ πτηνοῦ, ἀπαντῶ τάφρον λύκου, σχηματίζουσαν ἐν περιφραγμα· δύναται νὰ ἐμποδισθῇ εἰς κυνήγος εἰκοσιτεσσάρων ἐτῶν ἐνθουσιασμένος εἰς τὴν ἀναζήτησιν πτηνοῦ, τὸ ὅποῖον ἐπλήγωσε· διεπέρασα τὸ ἐμπόδιον καὶ εὗρεθην εἰς θελκτικόν τι πύκνωμα δένδρων· εἰς μερικὰ βήματα ἐκείθεν ἔρβει μικρὸς βράξ, ἐκλήσιπτα καὶ

εἶδον ὅτι ἐχύνετο μουρμουρίζων ἀπὸ ἐκτεταμένην τινὰ λίμνην· πλησίον τοῦ καταβράκτου ὑψοῦτο ἐν κομψῶν ἐρημητήριον· ἐπρωχώρου, πάντοτε προσέχων εἰς τὴν πέρδικά μου, ὁπότε ἀντικείμενόν τι πολὺ διάφορον προσέβη ἐνώπιόν μου.

Ἐπὶ χλοεροῦ τινοῦ ἐπιπέδου, πλησίον τῆς λίμνης, ἐπανεπαύετο μία νέα. Ἦτον . . . χαριεστάτη, ἐστέναζεν ὁ Λέων ῥίπτων βραδὺ καὶ θλιβερόν βλέμμα ἐπὶ τῆς μικρογραφίας, ἐφόρει λευκὸν ἔνδυμα, ἡ ξανθὴ κόμη τῆς ἐπιπτεν ἐπίσης ἐπὶ τῶν ὤμων τῆς, καὶ οἱ κυανοὶ ὀφθαλμοὶ τῆς, οὐς βλέπεις, ἐσκιασμένοι ἀπὸ μακρὰ βλέφαρα μαῦρα, ἦσαν κλεισμένοι· ἐκοιμᾶτο.

Εἰς τοῦτο τὸ θέαμα τοσοῦτον ἀπροσδόκητον ἔμεινα ἀκίνητος, ἐκπεπληγμένος· γλυκεῖα εὐωδία ἀνέβαινεν ἕως εἰς ἐμέ· ἀνεπνέετο ἐκ τοῦ στόματός τῆς τοσοῦτον ἄγνοῦ, ἡμιανοικτοῦ ὄντος, καὶ ἐκ τοῦ πλήθους τῶν ἀνθέων, ἅτινα εἶχε συλλέξει ἡ λεπτὴ χεὶρ τῆς· ὄλαι αἰ αἰσθήσεις μου ἦσαν συγχυσμένοι. Ἡ ὕλακὴ τοῦ Μέδορος συνωδευμένη ἀπὸ κραυγὴν γυναικὸς μὲ ἀπέσπασεν ἀπὸ τὴν ἔκστασίν μου· ῥίπτομαι πρὸς τὸ μέρος, ὅπου εὕρισκετο ὁ σκύλλος μου· ἐκράτει εἰς τοὺς πόδας του τὴν πληγωμένην πέρδικά μου· ὄχι μακρὰν ἐκείνου, ποῖα ἐστάθη ἡ ἔκπληξις μου διὰ ν' ἀνακακαλύψω τὸ ἴδιον πρόσωπον, ὅπερ ἀφῆκα κοιμώμενον εἰς τὴν ὄχθην τῆς λίμνης! ἦσαν τὰ ἴδια χαρακτηριστικὰ, τὰ αὐτὰ ξανθὰ μαλλία, ὁ ἴδιος καλλωπισμὸς, ἐνόμισα ὅτι ὠνερευόμην.

— Ἄ, Κύριε! ἐφώναξε τὸ ἠδύπνουν πλάσμα, ὁ σκύλλος σας θέλει νὰ μὲ δαγκάσῃ.

— Συγχωρήσατε, Κυρία, ἐψέλλισα, φυλάττει πτηνὸν τι, τὸ ὁποῖον ἐπλήγωσα· ἀλλὰ, ἐπρόσθεσα μὲ δισταγμὸν, πῶς ἠδυνήθη νὰ σᾶς τρομάξῃ ἐνταῦθα, ἀφοῦ ταύτην τὴν στιγμήν σᾶς ἀφῆκα κοιμώμενην ὑπὸ τὸ βᾶρος τοῦ καύσωνος τῆς ἡμέρας.

— Ἐννοῶ, εἶπε μειδιῶσα ἡ θελκτικὴ νέα· ναί, ἤμην τρώνοντι ἐγὼ καὶ μία ἄλλη εἰς τὸν αὐτὸν καιρὸν· ἰδοὺ εἰς τις, ὅστις θέλει σᾶς ἐξηγήσει τοῦτο τὸ αἰνίγμα.

Θόρυβος βημάτων μ' ἔκαμε νὰ στρέψω τὴν κεφαλὴν μου, καὶ εἶδον τὸ τελειότατον ἀντίτυπον τοῦ θελκτικοῦ ἀντικειμένου, τὸ ὁποῖον μὲ ἐλάλησεν· ἔμεινα ἐκπληκτος, φέρων ἀλληλοδιαδόχως τὰ βλέμματά μου ἐπὶ τῶν ἐξαισιῶν τούτων νεανίδων· καμμία διαφορὰ δὲν ὑπῆρχε μεταξὺ των·

— Συγχωρήσατέ μοι, Κυρία, τὰς εἶπον, τὴν ταραχὴν μου καὶ τὴν ἔκπληξίν μου· δὲν ἐπίστευον, ὅτι ἡ φύσις, δημιουργήσασα τὴν μίαν ἐξ ὑμῶν, ἠδύνατο νὰ ἦναι ἐπίσης δαψιλῆς ὡς πρὸς τὰ δῶρά τῆς καὶ διὰ μίαν ἄλλην.

— Κύριε, ἀπεκρίθη ἡ νεοελθοῦσα, περιβαλοῦσα τρυφερῶς τὸν βραχίονά τῆς περίξ τοῦ σώματος τῆς ἀδελφῆς τῆς, ἀγνοοῦμεν ἀμφοτέραι ἐκεῖνο ὅπερ ἡ φύσις ἠθέλησε καλῶς νὰ μᾶς διανεῖμη· τὴν εὐγνωμονοῦμεν μόνον, διότι μᾶς ἐγέννησε συνάμα καὶ τὰς δύο, διότι καθ' ὅλα μᾶς ἀπένευμεν ἴσην τινὰ ἀναλογίαν· ἀμφοτέραι ζῶμεν ἡ μία διὰ τὴν ἄλλην· Ἐδὲν εἶναι ἀληθές, Μαργαρίτα;

Αὕτη ἀπεκρίθη εἰς τὴν ἀδελφὴν τῆς μὲ ἐν γλυκῷ φίλημα εἰποῦσα.

— Κλαρᾶ ἔπρεπε νὰ προσθέσῃς ἡ μία διὰ τῆς ἄλλης ἐπίσης.

Ποτὲ, Βίκτορ, θέαμα πλεόν μαγευτικὸν δὲν ἐπροσφέρθη εἰς τὰ βλέμματά μου· ἐνηγκαλισμένοι οὕτω κατὰ τύχην ἐπραγματοποιοῦν ἐν ἐξ ἐκείνων τῶν συμπλεγμάτων τῶν ὀφειλομένων εἰς τὴν σμίλην τοῦ Φειδία, εἰς τὴν γραφίδα τοῦ Ἀπελλοῦ, ἡ εἰς τὸν κάλαμον τοῦ Ὀμήρου· καὶ οἱ τρεῖς ἐμείναμεν σιωπηλοί, αἱ δύο ἀδελφαὶ εἶχον χαμηλωμένα τὰ ὄμματά των, ἐγὼ δὲν ἠδυνάμην νὰ ἀποσπάσω τὰ ἰδικά μου ἀπὸ τὴν Μαργαρίταν, οὔτε ἀπὸ τὴν Κλαρᾶν, ὅταν ἡ πέρδιξ, ἦν ὁ σκύλλος μου ἐκράτει πάντοτε, ἀλλὰ μὲ τρόπον ἐλαφρὸν, ἐξέβαλε μίαν κραυγὴν.

— Ἄ, Κύριε, μὲ εἶπεν ἡ μία τῶν ὠραίων ἀγνώστων, σᾶς ζητῶ τὴν ζωὴν τοῦ μικροῦ τούτου ζώου.

Εὐθὺς ἔλαβον τὴν Πέρδικαν· δὲν τὴν εἶχε κτυπήσει, εἰμὴ

μικρά τις σφαῖρα εἰς τὸ πτερόν, καὶ προσφέρω αὐτὴν εἰς τὴν προστάτριάν της.

— Εἶμαι εὐτυχῆς, λέγω εἰς αὐτὴν, διότι δὲν συνεπλήρωσα τὸ ἔγκλημά μου· συγχωρήσατέ μοι νὰ φέρω τὸ θυμὸν μου ἕως εἰς τὴν κατοικίαν σας.

Ἐδέχθησαν τὴν πρότασίν μου· ἀλλὰ, πρῶτον νὰ ἀπομακρυνθῶμεν, ἔσπευσamen νὰ σταματήσωμεν μὲ ἐν μανθῆλιον τὸ αἷμα τῆς δυστυχοῦς πληγωμένης· αἱ νεάνιδες τὴν ἔδωκαν ἄπειρα φιλήματα, καὶ ἐλάβομεν τὸν δρόμον τοῦ φρουρίου· ἡ ὁδὸς, ἣν ἐβαδίζομεν, ἔφερον ἑλικοειδῶς ἐπὶ τῆς ἀκρωρείας λόφου τινὸς διὰ μέσου πεπικνωμένων δένδρων καὶ ἀλσῶν εὐωδιαζόντων· τέλος ἐφθάσαμεν εἰς τὴν κατοικίαν τῆς Κομήσσης Βελλοκόμβης· καθ' ὁδὸν εἶχον μάθει ἀπὸ τὰς ὁδηγητρίας μου τὸ ὄνομα τῆς μητρὸς των.

Ἡ κατοικία αὕτη, κατασκευασμένη κατὰ τὸ Ἰταλικὸν σύστημα, ἦτο διόροφος· ἡ πρόσοψίς της ἔφερον ἑπτὰ παράθυρα καὶ ἐπὶ τῆς στέγης της ἕνα ἠλιακόν· τέσσαρες στήλαι ἐστόλιζον εἰς τὸ ἐξωτερικὸν τὴν εἴσοδον τοῦ προπυλαίου· μία ἀνάβασις ἀπὸ ὀκτώ βαθμίδας ὠδήγει εἰς αὐτὴν· ἦτον ὅλη ἐστολισμένη ἀπὸ ἀνθῆ.

— Ἄ! ἰδοὺ ἡ μήτηρ μου! ἔκραζαν ἐνταυτῷ καὶ αἱ δύο σύντροφοί μου, τρέχουσαι πρὸς μίαν κυρίαν, ἣτις ἦνοιγε τὴν θύραν τοῦ προδρόμου.

— Μὲ τὴν ταχύτητα τὴν κατάλληλον εἰς τὴν ἡλικίαν των τὴν ἐδιηγῆθησαν πᾶν ὅ,τι ἔτρεξεν εἰς τὴν αἰῶνα καὶ ἐρημικὴν ζωὴν δύο νεανίδων ταῦτα ἦσαν μεγάλα συμβάντα· φεῦ! κανεὶς ἐξ ἡμῶν δὲν ἰδεάζετο, ὅτι ἐξ αὐτῶν ἐκρέματο τὸ μέλλον ἡμῶν· ἡ Κυρία Βελλοκόμβη δὲν κατελάμβανε καλῶς τὴν διήγησιν τῶν τέκνων της, ἅτινα δὲν ἠδύναντο νὰ κρύψωσιν ἀκούσιόν τινά παραχρῆν· κατέβη τὴν κλίμακα καὶ ἦλθε νὰ με ἐρωτήσῃ με εὐγενῆ εὐμένειαν μὲ τὴν ὁποίαν εἶχε τὴν τιμὴν νὰ ὁμιλήσῃ.

— Εἰς τὸν υἱὸν τοῦ κόμητος Μαρσανζέ, ἀπεκρίθη· συγχω-

ρήσατέ μοι, κυρία, τὴν αὐθάδειάν μου, ἂν ἠκολούθησα τὸ πτηνὸν μου ἕως εἰς τὸν ἐπιφυλαγμένον τοῦτον περίβολον.

— Τρόντι, μὲ εἶπε μὲ μειδιάμα ἀγαθότητος ἡ ἀξιοσέβαστος Κυρία, ὁ υἱὸς τοῦ κόμητος Μαρσανζέ πρέπει πάντοτε νὰ δίδῃ τὸ καλὸν παράδειγμα.

— Ἄ! ἐπανελάβε ζωηρῶς ἐκείνη τῶν δύο νεανίδων, εἰς ἣν εἶχον δώσει τὴν πέρδικα, βλέπετε πόσον αὐτὸ τὸ πτηνὸν εἶναι ὠραῖον, εἶναι μία κοκκίνη πέρδιξ, τόσοσπανία εἰς τοῦτον τὸν τόπον· αὕτη φαίνεται ὅτι μᾶς εὐγνωμονεῖ, διότι ἐσώσαμεν τὴν ζωὴν της, ἐπειδὴ ὁ Κύριος, στοχάζομαι, δὲν θέλει πλέον τὴν κάμει κανὲν κακόν.

— Θέλω προτέχει ἐπ' ἄπειρον διὰ τὴν ὑπαρξίν της, ἀπεκρίθη διευθυνόμενος πρὸς τὴν Κυρίαν κόμησσαν, ἂν τὴν χρεωστώ τὴν εὐκαιρίαν νὰ συγχάζω εἰς μίαν γειτονίαν τῆς αὐτῆς, ὡς τὴν ἰδικὴν σας.

— Ἄλλοτε, ἐπανελάβην αὕτη μ' ἐν ὕψος ὀλίγον συμπαθητικόν, αἱ οἰκογενεαὶ μᾶς ἦσαν σχετισμέναι· ἀλλὰ καθὼς ὁ Κύριος πατήρ σας, ὕστερον ἀπὸ τὴν ἐπιστροφὴν του εἰς Βιθιέρ, δὲν ἔκαμε καμμίαν ἐπίσκεψιν εἰς τὰ πέριξ, ἐνομίσθη γενικῶς, ὅτι δὲν ἤθελε νὰ ἰδῇ κανένα.

— Συγχωρήσατε τὸν πατέρα μου, ἔσπευσα ν' ἀποκριθῶ, καὶ μὴν ἀποδίδετε τὴν ἀπομάκρυνσίν του ἀπὸ τὸν κόσμον, εἰμὴ εἰς τὴν ζωηρὰν λύπην, εἰς τὴν ὁποίαν τὸν ἐθύθισεν ὁ θάνατος τῆς μητρὸς μου.

— Σέβομαι τὴν θλίψιν του, εἶπεν ἡ Κυρία διευθυνομένη πρὸς τὴν θύραν τοῦ κήπου, ἣτις ὠδήγει πρὸς τὴν αὐλὴν τῆς εἰσόδου, ἀλλὰ συγχωρήσατέ με νὰ γνωρίσω τοὺς σκοποὺς τοῦ Κόμητος Μαρσανζέ ὑπ' αὐτοῦ τοῦ ἰδίου προτοῦ νὰ τὸν προσκαλέσω οὕτω καθὼς τὸν υἱὸν του διὰ νὰ ἐρχηται εἰς ἐμέ.

Τότε χαιρετήσασά με μὲ μίαν κρούαν πολιτικὴν ἀπεσύρθη μὲ τὰς δύο θυγατέρας της.

Ἡσθάνθην ἐν σφίξιμον τῆς καρδίας ἀπεριόριστον, καὶ δὲν ἠδυνήθην νὰ ἐμποδισθῶ ἀναχωρῶν νὰ μὴ στρέψω τὴν κεφαλὴν μου εἰς τὰ ὀπίσω· παρετήρησα τὴν νέαν, ἥτις ἐκράτει τὴν πέρδικά μου, νὰ τὴν πλησιάζῃ εἰς τὰ χεῖλη της, καὶ ἡ ἄλλη νὰ τὴν λαμβάνῃ ἀπ' αὐτὴν διὰ νὰ τὴν φέρῃ ἐπίσης εἰς τὰ ἰδικά της. Εἰς ταύτην τὴν θέαν ἠσθανόμην ὀρθουμένας τὰς τρίχας μου καὶ ἐμακρυνόμην μὲ τὸν πιστόν μου Μέδορα, ἀδέβαιος περὶ τῆς διευθύνσεως, ἣν ἔπρεπε νὰ λάβω. Χωρικός τις ἐζήρχετο εἰς τὸν αὐτὸν καιρὸν ἀπὸ τὰ παρακείμενα μέρη τοῦ φρουρίου, τὸν παρεκάλεσα νὰ μὲ δεῖξῃ τὴν ὁδὸν τοῦ Βιβιέρ.

— Ἐλθετε μετ' ἐμοῦ, εἶπεν, ὑπάγω εἰς τὸ χωρίδιον τοῦ Βιζύ, τὸ ὁποῖον εἶναι τὸ ἡμισυ σχεδὸν τῆς ὁδοῦ ἀπ' ἐδῶ ἕως εἰς τὸ Βιβιέρ.

— Ἰπάγετε συνεχῶς εἰς Βελλοκόμβην; τὸν ἠρώτησα.

— Ἄν ὑπάγω ἐκεῖ! κρατῶ μὲ ἐνοίκιον τὸ ὑποστατικὸν τῆς Ἀλουέττης, τὸ ὁποῖον ἀνήκει εἰς τὴν Κόμησαν, τὸ πλέον ὠραῖον ὑποστατικόν, καὶ ἐπλήρωσα ἤδη τὴν ἐξαμηνίαν μου.

Ἐφλεγόμην ἀπὸ ἐπιθυμίαν διὰ νὰ μάθω λεπτομερείας τινὰς ἐπὶ τῶν θυγατέρων τῆς Βελλοκόμβης. Ἐπέτυχον ταύτας εὐκόλως. Ὁ χωρικός ἠσθάνετο διὰ τὰς καλὰς Κυρίας του μίαν ἀφοσίωσιν, τῆς ὁποίας δὲν ἠδύνατο νὰ ἀναστείλῃ τὴν ἐκφρασιν. Ἡ οἰκογένειά του πρὸ αἰῶνων ἦτο προσκολλημένη εἰς τὴν οἰκογένειαν αὐτῶν, καὶ ἡ γυνὴ του ἐθίλασε μὲ τὸ ἰδίον της γάλα τὰς δύο διδύμους ἀδελφάς, ἡ εἰκὼν τῶν ὁποίων δὲν μὲ παρῆται ἤδη πλέον. Ἐμαθον, ὅτι ὑπῆρχε μεταξὺ αὐτῶν μία τοσοῦτον μεγάλη ὁμοιότης κλίσεων ὅ,τι ἐσκέπτετο ἡ μία, τὸ ἐσκέπτετο καὶ ἡ ἑτέρα ἐπίσης, ἕως καὶ αὐτοὶ οἱ φυσικοὶ των πόνοι ἦσαν κοινοὶ καὶ μακρόθεν καθὼς καὶ ἐκ τοῦ πλησίον, οἱ στοχασμοὶ των καὶ οἱ πόνοι των, παρόμοιοι μὲ τὰς ἠλεκτρικὰς ἀντιδράσεις, ἐσηματίζον δύο ψυχὰς καὶ δύο σώματα: θαυμάσια φαινόμενα, τῶν ὁποίων ἤκουσα συνεχῶς νὰ διηγῶνται παραδείγματα, χωρὶς νὰ πιστεύω εἰς τὴν πιθανότητά των.

Ἡ διήγησις τοῦ χωρικοῦ ἐκέντα ζωηρῶς τὴν περιέργειάν μου. Ἰσως αὕτη ἤθελεν εἶσθαι ὀλιγώτερον μεγάλη, ἂν τὰ ἀντικείμενα, ἅτινα τὴν ἐκέντων, δὲν εἶχον τοσοῦτον συμμερισθῆ τὰ δῶρα τοῦ Οὐρανοῦ. Ἐξεπλάγην διὰ νὰ αἰσθανθῶ τὴν καρδίαν μου νὰ κτυπᾷ, καὶ τὸ αἷμά μου νὰ ἀναβαίνει εἰς τὸ πρόσωπόν μου, ὅταν ὁ χωρικός μὲ εἶπεν ὅτι νέος τις γείτων τῆς Βελλοκόμβης, ὁ ὑποκόμης Χαρνάυ, ἤρχετο συνεχῶς εἰς τὸ φρούριον, καὶ ὅτι λόγος ἐγένετο ὅτι θέλει νυμφευθῆ τοῦλάχιστον μίαν τῶν δύο ἀδελφῶν.

— Πῶς! Ἐπανελαβον ὄλως ἐκπεπληγμένος, τὰς ἐπεθύμει καὶ τὰς δύο;

— Ὄχι, Παναγία μου! ἀπεκρίθη χαμογελῶν ὁ γέρον ὑπέρτης, ἀλλ' αἱ δύο κόραι μας ὠρκίσθησαν νὰ μὴ χωρισθῶσι ποτέ· ὄλως παρομοίως, τὸ ὁποῖον εἶναι πολὺ περιέργον, καὶ οὗτος ὁ Κύριος Χαρνάυ, εἶναι πολὺ ἐρωτευμένος.

— Εἰς ποίαν; ἠρώτησα ζωηρῶς.

— Δὲν ἤξεύρω τίποτε, οὔτε ἐκεῖνος ἴσως περισσότερον. Αὐταὶ εἶναι τοσοῦτον ὅμοιοι, ὥστε ἡ μήτηρ αὐτῶν ἐμπήγει μίαν βελόνην εἰς τὸ περιτραχηλίον των διὰ νὰ τὰς ἀναγνωρίξῃ· τοῦτο εἶναι ἐπικίνδυνον, βλέπετε, καὶ δι' αὐτὰς, καὶ δι' ἓνα σύζυγον.

Ὁμιλοῦντες τοιοῦτοτρόπως ἐφθάσαμεν εἰς τὸ μέρος, ὅπου διαχωρίζονται οἱ δύο δρόμοι, οἵτινες φέρουσιν ὁ μὲν εἰς Βιβιέρ, ὁ δὲ εἰς τὸ Βιζύ. Ὁ χρυστὸς οὗτος ἄνθρωπος μὲ εἶχεν ὁμιλήσει περὶ τῶν πτωχῶν τῆς περιοχῆς του, τοὺς ὁποίους αἱ δύο ἀδελφαὶ ἐβοήθουν. Πρὶν νὰ τὸν ἀφήσω, τὸν ἀνέθεσα τὰ ὀλίγα χρήματα, ἅτινα ἔφερον ἐπάνω μου, διὰ νὰ τὰ διανεῖμῃ εἰς τοὺς ἐλεημονουμένους ὑπὸ τῶν θυγατέρων τῆς Βελλοκόμβης. Τοῦτο τὸ ἀγαθὸν ἔργον, φοβοῦμαι, δὲν θέλει λογισθῆ ὑπὲρ ἐμοῦ εἰς τοὺς οὐρανοὺς· ἐπειδὴ ἐστοχαζόμην, ὅτι ὁ τροφὸς πατὴρ οὗτος ἠδύνατο νὰ τὸ ἀναφέρῃ εἰς τὰ ὑποκείμενα, ἅτινα δὲν μ' ἦσαν πλέον ἀδιάφορα, καὶ δὲν ἔλειψε τωρόντι.

Εισπρόχην εἰς τὸ Αἰθιῶρ, ἔχων τὸ πνεῦμά μου εἰς μίαν κατάστασιν ἄγνωστον εἰς ἐμέ ἕως τότε. Ἐγὼ τοσοῦτον ἐμπιστευμένος εἰς τὸν πατέρα μου, τὸν ἔκρυψα ἤδη τὸ ἀντικείμενον τῶν προκαταλήψεών μου· οἱ στοχασμοὶ τῆς καρδίας θέλουσι μυστικότητα· δὲν ἀνακαλύπτονται ποτὲ, εἰμὴ τὴν ἡμέραν τῆς εὐδαιμονίας ἢ τῆς λύπης. Ἐννευρούμην ἀκαταπαύστως εἰς τὸ συνάντημά μου, καὶ τὸ κυνήγιον, ὅπερ δὲν μ' ἔσυρε πλέον πρὸς τὸ μέρος τῆς Βελλοκόμβης, ἔχασε δι' ἐμέ πᾶν θέλημα· ὁ χαρακτήρ μου τοσοῦτον φαιδρὸς κατήντησε σκεπτικὸς· ὁ πατήρ μου παρετήρησεν εὐθὺς τὴν μεταβολὴν μου.

— Τί ἔχεις, Λέων; ἡ συναναστροφή μου δὲν σ' εὐχαριστεῖ πλέον;

— Ἄ! τὸν ἀπεκρίθην, πλησίον σας τίποτε δὲν μὲ λείπει.

— Τίποτε; ἐπανελάβεν ὁ πατήρ μου μειδιῶν· εἶσαι κάλλιπτος υἱός· ἀλλ' ἡ ηλικία σου, ὁ κόσμος. . . .

— Ὁ κόσμος! Πᾶν ὅ,τι εἶδον δὲν μὲ κάμνει νὰ ἔχω δι' αὐτὸ λύπην.

— Μόλον τοῦτο, ὁ μονήρης βίος μας. . . .

— Εἶναι ἀληθές, πάτερ μου, ἐπανελάβον μὲ ἀγωνίαν τινὰ, ὅτι διὰ ὑμᾶς τὸν ἴδιον ἤθελα ἐπιθυμήσει σχέσεις τινὰς μὲ τὴν γειτονίαν.

— Φίλε μου γνωρίζεις τὰ αἷτια τῆς ἀποχωρήσεώς μου· μόλον τοῦτο ἐνόμισα καθὼς σὺ ἀναγκαῖον ν' ἀπαρνηθῶ τὴν μοναξίαν μου· θέλω σὲ εἶπει, ὅτι σήμερον περιμένω εἰς τὸ γεῦμα τὸν κόμητα Χαρνάυ μὲ τὸν υἱόν του, περὶ τοῦ ὁποίου κάμνουσι πολλοὺς ἐπαίνους.

Εἰς τοῦτο τὸ ὄνομα ἐταράχθην, ἐνησχολήθην εἰς τὸ νὰ εὐρω ἄπειρα ἐλαττώματα εἰς τὸν νέον ὑποκόμητα· ἤσθάνθην νὰ ἐξυπνώσω εἰς τὴν καρδίαν μου ἐκεῖνα τὰ σφοδρὰ αἰσθήματα, ἅτινα συνεχῶς προειδοποίησες εἰς ἐμέ, Βίκτορ, καὶ τὰ ὅποια ἐκοιμῶντο εἰς τὴν ἀνάπαυσιν τῆς ἐκστρατείας. Οἱ Κύριοι Χαρνάυ φθάνουσι·

ὁ πατήρ ἦτο γέροντις ἰππότης τοῦ Ἁγίου Λουδοβίκου, εἰς ἐκείνων τῶν τύπων τῶν καλῶν καὶ τιμίων εὐγενῶν τῶν ἀφωσιωμένων εἰς τὴν τιμὴν τῆς πατρίδος των, τῶν ὑποστηρικτῶν τοῦ θρόνου καὶ τῶν εὐεργετῶν τῶν γεωκατόχων των· ὁ υἱός, εἰς τὴν ηλικίαν μου σχεδόν, μ' ἐφάνη καλῶς, πᾶν καλῶς, εἶχε τὸ ἐξωτερικόν του κρῶν καὶ συνεσταλμένον· εἶχε κάμει πολλὰς ὁδοιπορίας, δὲν ἠγάπα τὸ κυνήγιον, ὀλίγην κλίσιν εἶχεν εἰς τοὺς ἵππους, δὲν ἐκάπνιζε ποτὲ, ἔπαίξε κακῶς τὴν σφαιρῆστραν, ἀνεζήτηε τὰς σπουδαίας συναναστροφὰς, ὠμίλει περὶ ὠραίων τεχνῶν, καὶ τέλος ἦτον παραδεγμένος εἰς τὴν Βελλοκόμβην· δὲν μὲ ἤρεσεν.

Οἱ πατέρες μας μᾶς ἐπαρουσίασαν ἀμοιβαίως τὸν ἕνα εἰς τὸν ἄλλον, καὶ μᾶς ἐσύστησαν τὴν αὐτὴν φιλίαν, ἣτις παλαιόθεν τοὺς ἤγνων· δὲν ἠξέυρω ἂν ὁ ὑποκόμης παρετήρησεν εἰς τὴν ὑποδοχὴν μου ὀλίγην συμπάθειαν δι' ἑαυτόν· ἀλλ' ἐνόμισα, ὅτι τὰ αἰσθήματα, ἅτινα τὸν ἐνέπνεον ἐπίσης, δὲν ἦσαν καθόλου πλέον εὐνοϊκά. Ἡ συνομιλία ἐστράφη ἐπὶ τῶν ὑποκειμένων, ἅτινα ἐσύνθετον τὴν κοινωνίαν τῶν πέριξ· τὸ ὄνομα τῆς Βελλοκόμβης δὲν ἐπροσέφεροτο, ἦτον ἐπὶ τῶν χειλέων μου, καὶ ἐπερίμενα ἐντοσούτω ἄλλος τις νὰ τὸ προσφέρῃ· ὁ Κόμης Χαρνάυ ἐπανελάβεν αἰφνηδίως.

— Ἀκριβοί μου γείτονες, θέλω σὰς εἶπεῖ, ὡς κυνηγός, ἐπειδὴ εἶμαι κυνηγός περίφημος, ὅστις σὰς φυλάττω τὸ καλλιώτερον κυνήγιον διὰ τὸ τέλος· σὰς συνιστῶ λοιπὸν τὴν Κόμησσαν Βελλοκόμβην καὶ τὰς δύο τῆς θυγατέρας. Ἐἴτε ἐκ τύχης, εἴτε ἐκ προοράσεως, μ' ἐφάνη, ὅτι τὰ βλέμματα ἐστράφησαν πρὸς ἐμέ· τὸ ἐρύθημα ἀνέβη εἰς τὸ πρόσωπόν μου.

— Παλαιέ μου φίλε, ἐξηκολούθησεν ὁ Κόμης, θέλω νὰ σὰς ἀποσπάσω ἀπὸ τὸν ἄγριον βίον σας, καὶ νὰ σὰς παρουσιάσω εἰς ταύτας τὰς ἀξιαγαπήτους γείτονάς μας· αὐριοὶ ἔρχονται νὰ γευθῶσιν εἰς ἐμέ, ἐστὲ ἐπίσης ὁμοτράπεζοί μας, τοῦτο θέλει

εἶσθαι μέσον τοῦ νὰ σᾶς εἰρηνεύσω μὲ τὴν σύζυγόν μου, ἐπειδὴ σᾶς προειδοποιῶ, ὅτι ἡ ἀγαπητὴ Κυρία εἶναι ὀλίγον πειραγμένη, διότι δὲν σᾶς εἶδεν ὕστερον ἀπὸ τὴν ἐπιστροφὴν σας.

— Εὐχαρίστως, ἀπεκρίθη ὁ πατὴρ μου, ἐπίσης καὶ ὁ υἱός μου εὐρίσκει τὴν συναναστροφὴν μας ὀλίγον μακρυνήν.

— Ἐὰν ἐγνώριζε τὰ δύο ῥόδα τῆς Βελλοκόμβης, οὕτω τὰ ὀνομάζομεν, αἱ πατρικαὶ συνομιλίαι ἤθελον τῶ φαίνεσθαι ἀκόμη μακρύτεραι· ὁ υἱός μου θέλει δυνηθῆ νὰ σᾶς τὸ εἶπη. . . ἀλλὰ χρεωστῶ νὰ φυλάξω τὴν σιωπὴν διὰ τίνα καιρὸν τοῦλάχιστον.

Δὲν ἔχασα οὐδὲ ἓνα ἐκ τῶν λόγων τοῦ γέροντος, ἤδη τὸ πνεῦμά μου ἐδίδεν εἰς αὐτοὺς ἐξαισίαν τινὰ ἐπέκτασιν· ὁ ἔρωσ ἔχει διαπεραστικότητα τινὰ, ἣτις σπανίως ἀπατᾶται. Ὅταν ἐμείναμεν μόνοι, ὁ πατὴρ μου μὲ ἠρώτησε τί ἐστοχαζόμην διὰ τοὺς δύο γείτονάς μας.

— Ὁ πατὴρ δίδεται ὡς μέγας τις κυνηγός, ὁ υἱός εἶναι εἰς σχολαστικός.

— Οἱ ἐπαινοί σου δὲν ἀναγγέλλουσιν εὐμενεῖς διαθέσεις· ἐλπίζω, ὅτι ἐπομένως θέλεις ἐκτιμῆσαι καλῆτερα αὐτοὺς τοὺς κυρίους, τόσῳ περισσύτερον, καθ' ὅσον ὁ εἰς ἐξ αὐτῶν φαίνεται ὅτι θέλει νὰ προσεγγίσῃ πλέον πλησίον εἰς ἡμᾶς· ὁ υἱός ἔχει τὸν αἴρα ὅτι ἔρριψε τὰς συζυγικὰς βλέψεις του πρὸς τὸ μέρος τῆς Βελλοκόμβης.

— Στοχάζεσθε; ἐπανελάβον ζωηρῶς.

— Ἄ! Ποία συγκίνησις! τί σὲ μέλλει, γνωρίζεις τὰ δύο ῥόδα τῆς περιοχῆς μας;

Δὲν ἐτόλμων νὰ διηγηθῶ εἰς τὸν πατέρα μου τὸ συμβάν μου· ὁ ἔρωσ γεννώμενος εἶναι δειλός, φοβεῖται τὴν παρρησίαν καὶ κάμνει νὰ πράττωνται ἀνοησίαι. Τὴν ἐπαύριον, λαθὼν τὸν δρόμον μετὰ τοῦ πατρός μου, ἐσκεπτόμην περὶ τῆς ἐκπλήξεως, ἣν ἐμελλον νὰ δεῖξωσιν αἱ θυγατέρες τῆς Βελλοκόμβης, ἐπανα-

βλέπουσαί με εἰς τοῦ Χαρναῦ· ἀπεφάσισα λοιπὸν ν' ἀνακαλύψω εἰς τὸν πατέρα μου μέρος τι τῆς ἀληθείας.

— Κυνηγῶν, τὸν λέγω, ἀπήντησα δύο νέα ὑποκείμενα, ἅτινα ἐνδεχόμενον νὰ ἦσαν αἱ κόραι τῆς Βελλοκόμβης.

— Πῶς! αὐταὶ ἐκυνήγουν;

— Ὅχι, πάτερ μου, μία πέρδιξ . . . τὴν ὁποίαν ὁ σκύλλος μου Μέδορ. . . .

— Πέρδιξ! Μέδορ! Ποία ἀναφορὰ μὲ τὰς κόρας τῆς Βελλοκόμβης;

— Εἶχον πληγῶσαι μίαν.

— Ἀπὸ τὰς θυγατέρας τῆς Βελλοκόμβης;

— Ὅχι, πάτερ μου, μίαν πέρδικα, ἣτις ἐπεσε πλησίον αὐτῶν τῶν νεανίδων, κατὰ τύχην, εἰς τὸν περίπατον· ἐνῶ ἐπροχώρου διὰ νὰ λάβω τὸ κυνήγιόν μου ἐχαιρέτησα αὐτὰς τὰς νέας καὶ τὴν μητέρα των, ἐλθοῦσαν μετέπειτα, καὶ ἀπεσύρθη ἀγνοῶν ἕως καὶ τὸ ὄνομά των, τὸ ὁποῖον ἔμαθον ἀπὸ τινος χωρικοῦ ὕστερον.

— Διατί δὲν μὲ ἐλάλησας περὶ τούτου;

— Ἐστοχαζόμην τοῦτο τὸ πρᾶγμα ὅχι σπουδαῖον.

— Καλῶς, εἶπεν ὁ πατὴρ μου θεωρῶν με μὲ ἐν μειδίᾳ· θέλομεν εὐρεῖ αὐτὰς τὰς Κυρίας εἰς τοῦ Χαρναῦ, ἢ πέρδιξ σου εἶναι ἀντικείμενον ὅλως φυσικὸν διὰ νὰ σὲ παρουσιάσῃ εἰς αὐτάς.

Ἐφθάσκαμεν ταχέως· ὑποκείμενα τινὰ προέβησαν, ἀλλ' ὅχι ἐκεῖνα, ἅτινα ἐπεθύμουν νὰ ἴδω. Ἐπρεπε νὰ φανῶ προκατειλημμένος πλησιάζων τοὺς κυρίους τῆς οἰκίας· ὁ υἱός καὶ ἐγὼ ἐχαιρέτηθημεν ἀρκετὰ κρυᾶ.

— Αἱ κόραι τῆς Βελλοκόμβης περιμένονται, εἶπεν ὁ Κόμης Χαρναῦ.

Αὐταὶ λοιπὸν περιμένονται, εἶπον κατ' ἐμαυτὸν, καὶ ἡ καρδιά μου ἀνεκουφίσθη ἀπὸ μέγα τι βᾶρος.

— Χθὲς, ἐπανελάβον ὁ ὑποκόμης, αἱ νέαι αὐταὶ ἐπασχον ἀπὸ δυνατὴν ἡμικρανίαν, μόνον τοῦτο ἐσκόπευον νὰ ἔλθωσι.

— Καὶ αἱ δύο; ἠρώτησεν ὁ πατήρ μου.

— Πῶς! Κύριε Μαρσανζέ, εἶπεν ἡ Κυρία Χαρναῦ, ἀγνοεῖτε τὴν ἐκπληκτικὴν συμπαθειαν τῶν δύο ἀδελφῶν: ὅτι ὑποφέρει ἡ μία, τὸ δοκιμάζει καὶ ἡ ἄλλη εἰς τὴν στιγμὴν· αἱ συγμινήσεις των εἶναι καθ' ὅλα πραγματικῶς ἀπαράλλακτοι, διηγούνται ὡς πρὸς τοῦτο τὰ ἀντικείμενα πράγματα ἀπίστευτα, ἀλλὰ ὅλοι τὰ βεβαιούσθιν, ὥστε δὲν δύναται τις νὰ ἀμφισβάλῃ· ἐγὼ ἡ ἴδια ὑπῆρξα μάρτυς πραγμάτων ἀνεκφράστων, πρὸ ὀκτῶ ἐτῶν. Ἡ Κλαρᾶ, μία τῶν δύο διδύμων, αἵτινες ἦσαν τότε δέκα ἐτῶν, ἔπεσε παίζουσα εἰς τὸν κήπον, καὶ ἐπόνεσε πολὺ εἰς τὸ μέτωπον· ἡ ἀδελφὴ τῆς Μαργαρίτα, ἣτις ἦτον ὁμοῦ μὲ ἡμᾶς εἰς τὸν Πρόδρομον, ἐξέβαλεν αἴφνης μεγάλην κραυγὴν, φέρουσα τὴν χεῖρα εἰς τὴν κεφαλὴν, καὶ εἰρέθη πάσχουσα· μίαν στιγμὴν μετέπειτα εἶδομεν νὰ φθάσῃ ἡ Κλαρᾶ, φερομένη ὑπὸ δύο ὑπηρετῶν, τὴν ἀπέθεσαν εἰς τὸ πλάγι τῆς ἀδελφῆς τῆς, καὶ τὴν αὐτὴν στιγμὴν ἀνέλαθον τὰς αἰσθήσεις των καὶ αἱ δύο· δὲν θέλω λησμονήσῃ ποτὲ τὸ θέαμα ἐκείνων τῶν δύο μικρῶν ἀγγέλων, ἐναγκαλιζομένων καὶ συμπονούντων ἀμοιβαίως.

Ἐπομένως, ἐπρόσθεσεν ὁ Κόμης Χαρναῦ, ἡ ἐλαφρὰ ἐκείνη οὐλὴ, ἣτις ἐνετυπώθη ἐπὶ τοῦ μετώπου τῆς Κλαρᾶς, ἦτον περιστατικὸν εὐτυχές, διὰ νὰ δύναται τις τοῦλάχιστον νὰ τὰς διακρίνῃ· ἡ μήτηρ των ἦτον ὑποχρεωμένη νὰ προστρέχῃ εἰς αὐτὸ, ὅταν αἱ μικραὶ πονηρούτσικαι διασκεδάσωσιν εἰς τὸ νὰ διαθέτωσι τόσον ἐπιτηδείως τὰς βοστρύχους τῆς κεφαλῆς των, ὅποτε ἡ διάγνωσις μεταξὺ αὐτῶν κατανατᾶ ἀδύνατος.

(Ἀκολουθεῖ.)